

778

BIBLIOTECA

PENTRU TOTI

G. SION

UNA SUTĂ UNA
FABULE

Editura Librăriei LEON ALCALAY

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

CĂRTI DE UTILITATE PRACTICĂ

publicate în

Biblioteca pentru Toți

✦

- Buna-cuviință sau cum să se poarte omul în toate ocaziunile vieței** O culegere de reguli de conduită pe cari e bine să le cunoască ori-cine pentru ca relațiunile dintre oameni să nu sufere nici o jignire.
No. 385—387 0.90
- Sistemul meu.**—Müller I., 15 minute de exercițiu pe zi pentru sănătate.—Un admirabil tratat pentru educația fizică. Cu numeroase ilustrații.
No. 568—569 0.60
- Lucrul manual.**—Iliosa Fl., cu figuri explicative pentru împletituri de nuele, răchită, papură, confecționarea pălărilor de pae, cartonage, pirogravură și alte diferite îndeletniciri manuale. No: 446—447 0.60
- Jocul de șah.**—Dufresne J. Manual introductiv și colecție de partide celebre. Indispensabil pentru cine voeste să învețe nobilul joc și să se perfecționeze. Autorul a dat o mare desvoltare sistemelor de deschidere.
596—599 1.20
- Ghicitul în palmă.**—Cum poți cunoaște caracterul unei persoane.—Ghicirea trecutului, prezentului și viitorului. Cu numeroase ilustrații în text. No. 511—512 0.60
- Manual de Fotografie** cu formulele și metodele noi, ilustrațiuni și suplimente. No. 740—742 0.90

~~16655~~

«BIBLIOTECA PENTRU TOȚI»

G. SION

UNA SUTĂ UNA
F A B U L E

H.125

BUCUREȘTI

—
Editura Librăriei LEON ALCALAY
37, Calea Victoriei, 37

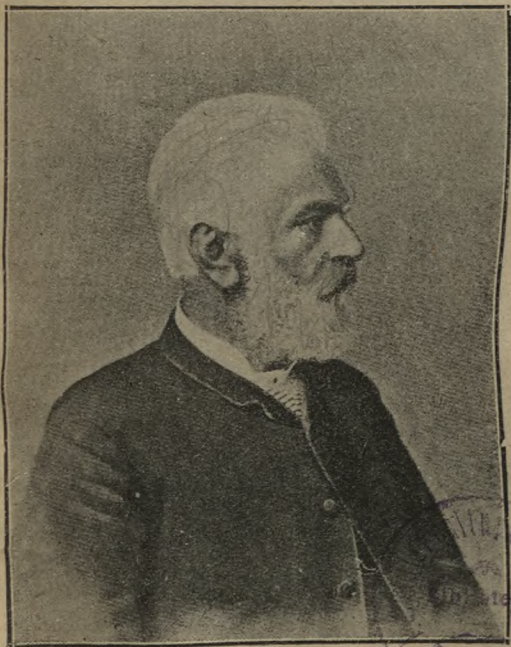
1954

D

B. r. i. s

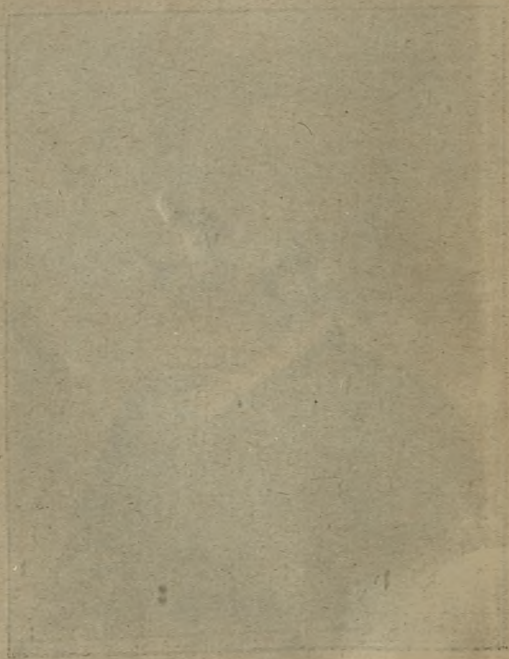
Tip. GROSSMANN Smârdan 4. — București

G. SION

100

Cele „Una sută una fabule“, cari formează volumul de față, au fost tipărite, pentru întâia oară, în 1869, însoțite de o „Dedicație Măriei Sale Doamnei Elisabeta“. În 1886 au fost retipărite, având în frunte prefața, ce se găsește și la ediția din 1869.

Retipărirea acestor fabule — a cărei sarcină și o ia „Biblioteca pentru toți“ — credem că e de folos și corespunde unei trebuințe simțite de marele public, care le va citi cu plăcere.

Prefața ce urmează e aceea, care se găsește și în fruntea edițiilor anterioare, din 1869 și 1886.

60011

P R E F A Ț Ă

Sunt zece ani și mai bine, de când prima edițiune a fabulelor acestora, tipărite în anul 1869, s'a petrecut. O nouă edițiune mi se cerea din toate părțile și mai ales de mulți învățători rurali și instituitori de școale primare, cari le-au pus adesea în uzul elevilor lor.

De aceia scot această edițiune într'o formă nu așa luxoasă ca cea dintâi, pentru ca să se poată pune în uz mai cu înlesnire. Cu toate acestea, nu cred de prisos a reproduce, ca introducțiune, ceia ce ziceam în fruntea primei edițiuni :

„Ar fi fost de ajuns, poate, ca drept prefață să fi pus prima fabulă, cu care începe colecțiunea aceasta. Dar, știind că în lumea aceasta sunt oameni, cari modestia o iau drept suficiență, cred că e mai bine să fac și puțină proză.

Lucrarea fabulei moderne a ajuns a fi o lucrare de artă, care-mi vine a o asemăna cu cultura florilor. Grădinarul adună semințe de la vecini sau de la antipozi, le pune în pământ bine preparat, le udă, le stropește, le dă căldura sau umbra care le conține, până produc flori și buchete, cari încântă vederea și îmbată mirosul celor ce se apropie de ele. Fabulistul, cu același zel de predilecțiune, adună sămânța ideilor și materiile cultivate de predecesorii săi, le spi-cuește, le combină, le îmbracă cu forme nouă, le dă expresiuni caracteristice fantasiei sale și oferă publicului productul, ce crede că recomandă gustul, talentul și puterile sale intelectuale.

Fabula este familiară mai tuturor literaturilor mo-

derne. Leagănul său original a fost în Asia și de acolo, prin Grecia, trecu în Europa. Esop Frigianul, dintr'un singur sclav sau păstor, se făcu nemuritor pentru toți secolii și pentru toate popoarele prin aceeașă dicțiune sau scriere. Fabulele lui Esop, cu înțelepciunea ce predicau, făcură atâta impresiune contemporanilor săi, în cât filosofii timpului le declară demne de toată venerațiunea. Socrate însuși le făcu onoarea cea mai mare, versificând unele din ele.

După ce Romanii au cucerit Grecia, fabula, împreună cu clasicismul helenilor, trecu la Roma. Marele poet Fedru exploră câmpul deschis de Esop. Dar materiei primitive și brute el știu a-i da culorile sublimului, prin farmecul unei versificațiuni clasice. Mulți secoli după Fedru, fabula rămase ca uitată. Ea reînvie însă în secolul XVII, numit în Franța secolul Renașterii. Esop și Fedru fură exploatați de Lafontaine și Florian, cari trec astăzi de clasici. Aceștia apoi simulară toate geniurile națiunilor Europei și fură, la rândul lor, magistri de modeluri lui Lessing și Pfefel la Germani, lui Crilloff la Ruși și așa mai departe.

Dar fabula, ridicată la înălțimea sa prin marele talent al lui Lafontaine, indestulat-au oare gloria literelor franceze? Nu. Ea, mai târziu, a găsit continuatori, cari de asemenea tind la onoarea clasicismului. Scriitori iluștri și laureați, astăzi exploatează fabula cu neobosire. Limba franceză se glorifică din nou cu modelurile lui Lachambaudie și Bonnans, cari se întrec în succese. Lumea citește pe moderni cu nesățiu, lăsând lui Lafontaine și Florian gloria lor istorică. Dar lucru curios! Ori cât admirăm frumusețile moderne, în privința formei, a locuțiunii și a artei, pentru progresul necontestat ce au făcut, totuși, de vom cerceta, fondul îl vom găsi tot același. Originale vedem prea puține, pe când imitațiunea se vede ca lucrare de predilecțiune. Modernii, dacă n'au

luat subiectele lor de a dreptul de la antici, darle-au luat de la predecesorii lor cei mai apropiați.

La Români fabula nu putea veni de cât tot pe cărările pe care a venit la celelalte popoare europene. Ea a venit însă cam târziu, căci literatura noastră veche abia se mărginea în înscrierea cronicilor țării. De la Mitropolitul Dosofteiu, care singur a avut ideea de a cultiva poezia, prin traducțiunea lui David în versuri, până pe la începutul secolului nostru nu s'a ocupat nimeni cu literatura propriu zisă. Numai după ce revoluțiunea franceză, prin proclamarea Drepturilor omului, a început a deștepta popoarele și naționalitățile, au început și Români a simți de viața lor națională, prin urmare de cultura limbei și a literelor. Pe când marii și nemuritorii bărbați, Clain, Șincai și Petru Maior predicau învierea națională, iată că veni și fabula să ia parte la laborile apostolatului acestor bărbați. Introducătorul ei fu un preot din Banat, mult învățatul catichet din Arad, Cichindel. Acesta însă ne dete fabula în forma sa brută și primitivă, scrisă în proză și în limba populară, care atuncea se cerca a eși din scuticele barbarismilor. Cichindel nu era poet, pentru ca s'o îmbrace cu vestmintele armoniei. Ca apostol al religiunii și al Românismului, el s'a servit cu fabula pentru scopul său, cel mare, care era naționalitatea, morala și civilizațiunea. De aceia el a făcut din fabulă amvonul său și, pe motivele lui Esop, predica învățăturile acele cari preparau spiritele și inimele pentru un viitor mare.

După verva și numeroasele sale citațiuni, Cichindel se vede că era un bărbat erudit, poliglot, versat în cunoștințele clasicilor vechi și contemporani. Dar lucru curios! După forma ce a dat fabulelor sale, el nu pare a fi imitat pe cei ce au fost exploatați acest gen de scriere până la dânsul. Din contra, prin simplitatea, prin naivitatea expresiunilor și mai ales prin

lungile sale adfabulațiuni, pare că a avut pretențiunea de a se face original, lucru la care a și reușit.

Dar moartea înțeleptului Cichindel tras-a și moartea fabulei după sine? Nu. Geniul român a pirotit câțva timp, ce e dreptul, sub apăsarea despotismului și a barbariei; dar el reapăru de o dată, cu toată vigoarea sa și o renaștere repede, în mai puțin de patruzeci de ani, fac din dialectele și sfărământurile Daciei lui Traian o Românie.

Atunci fabula veni cu poezia de mână. Bărbați instruiți, studiosi, inspirați de amorul patriei și cari vor rămânea nemuritori pentru literatura noastră: Heliade, Seulescu, Asachi, ne deteră primele modeluri. După aceștia veniră talente mai viguroase, ca Gr. Alecsandrescu și A. Donici, cari o exploatară cu atâta succes, în cât, pe la 1840-45, acest gen de scriere (după cum atestă M. Cogălniceanu în „Dacia literară“) ajunsese à la mode. În toate părțile nu se vorbea de cât de fabule. Școlarii începători se recomandau prin memorizarea fabulelor. Junimea inteligentă de pe băncile școalelor ieșea în lume cu o fabulă oarecare.

Eram june și eu pe atunci; dar, nu știu cum, nu mă luai după mode. Versificam alte lucruri; la fabule nu mă gândeam. Dar câte prefaceri nu aduc anii!

De la Unire încoace însă, libertatea presei și a vorbeii spărgând conciziunea ideilor și dând liber curs cugetării, fabula iarăși adormi. Cei ce o cultivaseră, o abandonară și ea se ascunse în portofoliile unora sau în mormintele altora.

Fac eu oare bine, voind acum a o dezmoarmânta și a o scoate la lumina? Reușit-am oare în întreprinderea aceasta cu mai mult succes de cât predecessorii mei?

Iată ce aștept cu nerăbdare să-mi spună critica nepărtinitoare și luminată.

Ceia ce m'a stimulat la aceasta a fost ideea dublă: de a contribui pe de o parte la înavușirea literaturii

naționale cu o carte mai mult, iar pe de alta distracțiunea spiritelor obosite, îndreptându-le spre o raționare mai justă și mai independentă.

Dacă pentru prima considerațiune voiui fi aprobat, cată să mărturisesc că triumful meu (dacă triumf se poate numi) îl datorăsc mai întâiu modelurilor ce am găsit în literatura modernă franceză, cari mi-au stimulat lucrul și inspirațiunile — și apoi progresului necontestat ce a făcut limba română în cultura sa. In adevăr, libertatea presei și a tribunei, de care ne bucurăm de la Unire încoace, au dat limbei noastre ocaziunea de a se înavuți și a se înfrumuseța cu terminologii și forme viguroase. Un talent, cât de mediocru, de va fi dotat cu gustul frumosului numai, poate face capete de operă. Limba română începe a se fixa și ne putem mândri că o avem deja în stare de a exprima cu preciziune ori ce idei, ca ori ce limbă cultă curopeană; pot zice cu siguranță că poate produce frumuseți la cari nu pot ajunge alte limbi.

Asemeni principii și convincțiuni având, mi-am dat anevoința a combina în lucrarea mea conciziunea ideilor cu naturalul și gravitatea stilului, promptitudinea expresiunilor cu claritatea limbajului și cu regulele prosodiei. Iar în ce privește limba, academi-cește vorbind, dacă nu voiui părea destul de purist, cauza e că am voit a da Fabulelor mele un caracter mai popular, pentru ca astfel să fie înțelese și de treptele cele mai de jos ale inteligenței. Până la oare care grad, mă măgulesc a crede că am reușit.

Dar pe când o ziaristică neobosită toacă mereu la urechile Românilor spre a-i chema la lumină și adevăr, ce crezi tu, sărmane poet, că poți să faci cu sbărnăiturile tale armonioase?

Iată exclamațiunea celor încăpățânați în doctrine false sau a celor căzuți în scepticism!

Ierte-mi-se iluziunile, când voiui susține contrariul. Ziaristica noastră, manipulată mai mult de ambi-

tioși și ignoranți, de cât de erudiți și înțelepți, contribuie mai mult a confuziona spiritele, de cât a le lumina. Au dar neapărată necesitate aceste spirite de o distracțiune.

Iată o carte, făcută pentru aceasta.

Aici, lecțiunile pentru patriotism, liberalism, religiositate, morală, virtute, se dau fără pasiune, fără polemică, prin graiul animalelor sau al păsărilor, în-suflețite cu suflața armoniei. O fabulă poate mai bine întări o minte spre bine, de cât zece ziare contradictorii. O fabulă poate da o idee mai justă despre ororile corupțiunii și ale inicității, de cât o sută de caricaturi scârboase. O fabulă poate mai bine edifica o inteligență ușoară, de cât zece harange oratorice, cari adeseori trec ca niște șiroaie aduse de vijelie, nelăsând după ele nimica de cât valuri de nisip, cari se spulberă cu adierile vânturilor.

Aici, vițiurile, prejudecățile, slăbiciunile, defectele, se arată în goliciunea lor, astfel în cât cei ce le au să se îndrepte și să se facă mai buni pe calea vieții.

Citiți dar, juni și bătrâni, cartea aceasta! Dacă vă va plăcea, eu voi pricepe și atunci îmi voi da a-nevoința să mai scriu în felul acesta, — iar de nu, voi lăsa altora sarcina de a face mai bine.

Actualmente, nu mă îndoesc, se vor găsi critici severi, cari vor striga, că am plagiat, că am tradus, că am imitat pe cutare sau cutare autor străin. Dar eu voi repeta acelor domni. „Nu vă osteniți a scormoni cărți străine. Prea puține din cele de față sunt originale. Nu am aspirat la altă glorie, de cât ca, din acele ce am citit și auzit, să fac versuri bune românești, ușoare de citit, plăcute de memorizat, îmbrăcate în vestminte frumoase naționale. Asta e tot ce am făcut. Facă alții mai bine și nimărui nu-i voi discuta o glorie mai mare sau mai frumoasă.“

G. Sion.

CARTEA ÎNTÂIA

I

UNA SUTĂ UNA

„Una sută una... floricele-alese,
Din grădina mare, a lumii culese!
Ingrijite bine, cu plăcut miros,
De gust, de plăcere și chiar de folos!”

Astfel striga'n piață un grădinar, care
S'așezase'n cale cu flori de vânzare.
Însă, o cochetă care se 'nvârtea
Mereu printre oameni și mereu cârtea,
Acea ne'mpăcată doamnă efemeră,
Care se numește Critica severă,
Se oprește'ndată drept la grădinar
Și îi zice iute, cu un ton amar:
„Astfel lauzi marfa, ce mâni poate moare?”
Grădinarul zice: „Flori nemuritoare
Nu voiu zice, Doamnă, că vânz astăzi eu,
Dar zic că-s frumoase, căci sunt lucrul meu”.

II.

CUCUL ȘI PITULICEA

Intr'o zi spre murgul serii
 Intr'un crâng pasări cântau
 Și'nturnarea primăverii
 Cu concerte o serbau.
 Ciripiri încântătoare
 Făcea'n aer vesel cor;
 Sălcii, plute, tufușoare,
 Tresăreau sub sborul lor.

In această companie,
 Iată vine și un cuc,
 Să 'ntoneze-o simfonie
 Pe o ramură de nuc.
 Cucu! Cucu! Ce cântare!
 Râd și cioarele de el.
 Dar el cucue mai tare,
 Ca nerod și ca mișel.

Spre vecina-i Pitulice,
 Cu un aer îngâmfat,
 El se 'ntoarce-atunci și zice:
 „Vezi ce bine am cântat?
 Spune drept! Mai are oare
 Altul vers ca versul meu?
 Poate chiar privighetoare
 Ca să cânte, cum cânt eu?”

Mult modesta Pitulice
Ii răspunde 'ncetișor :
„Drept, vecine, nu pot zice,-
Că ești prea încântător.
Armonie nu prea are
Cântecul c'un singur ton,
Inșă are-un merit mare :
Că te-arată fanfaron“.

III.

PEȘTELE DE AUR

„Zorile s'arată, soarele răsare,
Ciocârliia cântă... este ziua mare.
Aide, măi băete! Scoală, nu dormi!
Noapte-a fost destulă spre-a te odihni.
Barca este gata. Timpul ne priește.
Aide, aide, iute, scoală fătul meu!
Ce e astă lene? Pentru Dumnezeu!“
— Ah! de ce, tăicuță, cu așa grăbire
Să 'nterupți de-odată a mea fericire?
Când ai ști ce lucru frumos mai visam!
Pe-ale mării maluri părea că m'aflam.
Undița-mi vânatul pândeă să apuce.
Iată, că de-odată văz, că'n fund se duce.
O trag la mal, vine un ceva rotund,
Se smucește, sare, iar se duce 'n fund,
Îndoesc puterea, mă lupt ca balaur,

Il scot... văz atuncea un pește de aur!
 Ce râzi, tăiculiță? Sau că visul meu
 Este-o nebulie? Crezi că ar fi greu
 Să ne dea Norocul ceia ce ne place?
 Roata să se 'ntoarcă și ori ce se face.
 — E! Destul! răspunde tatăl, arătând
 Barca ce-o legase la mal așteptând.
 Ține minte, dragă! Cel ce se supune
 La somn, trândăvie, sau visuri nebune,
 Totdeauna 'n cale-i cat'a 'ntâmpina
 Foamea străbălată cu escorta sa.
 Munca, dragă, este cel mai bun tezaur!
 Vai de cel ce crede în visuri de aur!
 Carul fericirii de el va fugi
 Și, ca un nemernic, mișel va muri^a.

IV

ȚĂRANUL ȘI BARZA

Pe-o câmpie semănată
 Cu porumb ce răsărea,
 O mulțime însemnată
 De cioroi mereu venea.
 Boabele 'n pământ băgate
 Ei le scormoneau mereu
 Și așa calamitate
 Prevestea un mare rău.
 Un țăran se tot gândește,

Cum să scape de-aşa foc
Şi în fine 'nchipueşte
Un ingenios mijloc.
Punând curse pe-arătură,
Câte patru cinci prindea,
Ii scotea în bătutură
Şi la Iad îi trimetea.
Intr'o zi, din întâmplare,
El găseşte 'n cursa sa
Şi o barză cu cioc mare,
Căre moartea şi-aştepta.
El o prinde şi îi zice :
„Aha ! Bine te-am găsit !
Ce cătai, mă rog, aice
Pe porumbu-mi răsărit ?
Intre corbi şi între cioare
Ți-a plăcut să-ți cați mormânt ?
Pentru voi am pus eu oare
Păpușoiul în pământ ?

Barza tristă îi răspunde :
„Te rog nu fii așa rău !
Ori și când și ori și unde
Stricăciune nu fac eu.
Nici odată a mea gură
Boabe n'a știut mânca
Şi pe-această arătură
Cătam, crede, altceva.
Cătam șerpi, șopârle, broaște :

Alt nimic nu mănânc eu.
 Și de vrei a recunoaște,
 Cată în gâttelejul meu.
 Fie-ți judecata dreaptă
 Și dă-mi drumul să mă duc.
 Patru puișori așteaptă
 De mâncare să le-aduc.
 Noi în om vedem, știi bine,
 Un amic ospătător.
 Ar fi dar păcat de tine
 Dac'ai stărui să mor!"
 —Ehei, doamnă cu cioc mare!
 Bine-mi știi a te 'ndrepta,—
 Dar cum vrei să-ți dau crezare
 Fără pieptul a-ți crăpa?
 Când cu făcători de rele,
 Păcătoaso, te găsești,
 Trebuie cu a ta piele
 Stricăciunea să-mi plătești!"

V

TREPTE DE SCARĂ

Vrabia odată prinde un gândac.
 El atuncea strigă : „Nici un un rău nu-ți fac.
 De ce voești dară a mă omorâ ?“
 Vrabia răspunde : „Taci și nu vorbi!
 Nu e trebuință lucrul să-ți explic.
 Vezi, eu sunt mai mare, iară tu mai mic“

Uliul odată prinde-un vrăbioiu.
El atunce strigă : „Nici un rău nu-ți voi.
De ce voiești dară a mă sfâșia ?“
Uliul răspunde : „Asta-i treaba mea !
Nu e trebuință lucrul să-ți explic .
Vezi, eu sunt mai mare, iară tu mai mic.“

Vulturul apucă uliul din sbor.
El atunce strigă : „De ce vrei să mor ?
De când sunt, pe lume nu ți-am făcut rău.“
Vulturul răspunde : „Ăsta-i placul meu !
Nu am trebuință ca să-ți mai explic.
Vezi, eu sunt mai mare, iară tu mai mic.“

Un om dă cu pușca. Vulturul din nori
Cade jos și strigă : „De ce mă omori ?
Nici un miel din turmă nu ți-am răpit eu.“
Omul îi răspunde : „Ăsta-i gustul meu !
Nu e trebuință lucrul să-ți explic.
Vezi, eu sunt mai mare, iară tu mai mic.“

Moartea dă cu coasa într'un muritor.
El atunce strigă : „De ce vrei să mor ?
Ce nu mergi la alții care te doresc ?“
Moartea îi răspunde : „Așa eu voiesc !
Nu e trebuință lucrul să-ți explic.
Omul cel mai mare pentru mine-i mine.“

VI

STRUȚUL ȘI VULTURUL

Intr'o țară oarecare,
Unde vulturul domnea,
Struțul, pasărea cea mare,
Funcțiuni mereu cerșea.

O persoan'ășa 'nsemnată
La noi poate n'ar fi fost
Așa crud abandonată,
Fără pâine, fără post.

Intr'o zi se 'naintează,
La tot pasul dând din cap,
La vultur se 'nfățișează
Cu o jalbă în proșap¹⁾

Regele vultur ascultă
Pe-acest solicitator
Cu atențiune multă
Și cu părintesc amor.

Apoi, plin de voie bună
Pentru struțul ce-aștepta,
Pe miniștrii săi adună
Și începe-a-i întreba :

1) In timpul Domnilor fanarioți pentru ca să poată un petiționar să tragă mai bine atențiunea Domnitorului, punea petițiunea în vârful unei prăjine lungi, despicate la vârf. Aceasta se numea: «a merge cu jalba în proșap».

„Spuneți mie drept și bine :
Credeți voi că ar fi bun,
Ca să-l iau pe lângă mine
Și în vre un post să-l pun ?“

Un erete atunci zise:
„Sire, nu te îndoii !
Are un stomac ferice :
Poate ori-ce mistui.“

VII.

URSITA ȘI COPILA

Ursita ce se cheamă și Soartă și Noroc,
Umbla 'ntr'o zi pribeagă, mergând din loc în loc,
Căci ea avându-și ochii legați de Dumnezeu,
Nu știe, dacă calcă spre bine sau spre rău.
Trecând pe lângă malul unei fântâni adânci,
Dă peste-o copiliță, care dormea pe brânci.
Atunce, furioasă, s'apropie de ea,
O-apucă și începe s'o bată c'o nuia.
„Vai mie ! (copilița începe a striga)
Ce-i asta, jupâneasă ? De ce mă bați așa ?“
— Te bat, zice Ursita, căci de te-ași fi lăsat,
Cădeai în puț și-atuncea toți poate-ar fi strigat,
C'asa a vrut Ursita, să te înnecei, să mori,
In loc să-ți numeri anii pe strălucite flori.
Dar ori ce-or zice, află, că cei ce trag vreun rău,
Și-l fac ei singuri, dragă, nu sunt de vină eu“.

VIII.

BUTOIUL GOL

Dat de-a rostogolu, un butoiu făcea
 Sgomot mare 'n stradă, pe unde trecea.
 Un copil atuncea, mic dar prea vioiu,
 Zice: „Ce e oare în acest butoiu?
 De ce se aude *tronc* și *hodorog*?
 Voesc să știu, tată! Spune-mi-o, te rog!
 – Cauza, copile, de vrei să-ți explic,
 Este, că butoiul n'are 'n el nimic.
 Astfel e și omul: când știe ceva,
 Nu face paradă cu știința sa.
 Iar când are 'n capu-i creier încălcit,
 Tot hodorogeste ca butoiu dogit!“

IX.

PAPAGALUL ȘI CURCANUL

Un amator de pasări, luase-un papagal
 Și-l coborâse 'n curte, cu cușca-i de metal.
 Iar celelalte pasări se grămădeau mereu,
 Spre-a face cunoștință, tot împrejurul său.
 „De unde veniși, frate? îi zice un curcan.
 – Din India, răspunde modernul Tamerlan
 – Ai tu în a ta țară așa lăcaș frumos?
 Ești tu vre-un mare rege, de nu umbli pe jos?
 Onoarea care-o capeți, aice, la Rômâni,

O capeți tu pe-acolo, în țara de păgâni ?
— Ba, adevăr voiu spune : eu acolo trăiesc
Cam nebăgat în seamă de neamul omenesc.
Știind că nu e nimeni în țara sa proroc,
Trăseiu spre România, să-mi caut de noroc —
Și văd, cu fericire, că oamenii de-aici
Primesc cu mare-onoare pe ori ce venetici.

X.

BUFONUL

Vodă Cuza n'ar fi fost
Un om rău sau un domn prost,
Dac'ar fi știut domni,
Făr'a vrea a stăpâni ;
Dar de parlamentarism,
De constituționalism,
Sufletul i se 'neca
Și distracțiuni căta.
Patriot adevărat,
Domn sublim și lăudat,
El unirea o făcea,
Legi mari la Români dădea,
Și-apoi singur el râdea,
De aceea ce făcea.
El era și om bizar :
Vrea pe Domnii din Fanar
Câte-odat'a imita,

De și bun Român era.
De aceia dese ori,
Printre mulți lingușitori,
Cari rodeau al său tron,
Se lipea câte-un bufon,
Destinat a desfăta
Pe Inalt-Măria sa.
Un bufon, care credea,
Că chiar trebi de stat știa,
Intr'odată în salon,
Se așează chiar pe tron
Și se pune a fuma,
A se'ntinde și-a căsca.
Vodă intră și, văzând
Pe bufon astfel șezând,
Zice: „Înțeleg să faci
Bufonade, ca să-mi placi,
Dar de tron să râzi așa...?
— Fac, ce faci Măria ta!“

XI.

LIBERTATEA ȘI RAȚIUNEA

Pe-un loc singuratec, odată ședea
Mândra Libertate și-astfel se plângea :
„Mai tot universul azi mă părăsește.
Sabia-mi în teacă văz că ruginește.

Nu mai este nimeni împrejurul meu.
În deșert stindardul în desfășor eu!
Legile frumoase, de mine dictate,
Astăzi sunt zdrobite, de vânt spulberate.
Libertatea-i moartă! Popoli moleșiți,
Pe mormântu-i negru veniți de dormiți !..

— De ce te plângi astfel? Rațiunea zice
Ale tale-altare deseori aice
Cu-al Patriei nume sângele-au văzut
Și tiranii crime pe ele-au făcut.
Mulțimea cea proastă tot se'nchină ție.
Curagiu! Căci ca mâine lumea o să vie,
Să se pună iarăși sub puterea ta.

— Vai! Dar cum pot oare încă a spera
Acea zi să vină, când văd, cu rușine,
Că numai martirii azi sunt pentru mine?...
Exaltații de-astăzi nu sunt fii mei,
Nu voiui sub stindardu-mi astfel de mișei !“

XII.

INOCENȚA ȘI CĂINȚA

Din boltele senine,
Pe globul pământesc,
Un înger dulce vine,
Cu semii dumnezeesc.

Ca fulgii de ninsoare
E albă haina sa, —
Ca raza cea de soare
Surâsu-i lumina.

Toți Cheruvimii,
Toți Serafimii,

In juru-i stau.
Iară Martirii,
Fii nemuririi,
Laudă-i dau.

Cu vocea dulce, cu aer blând,
El le arată cerul, zicând :

„Eu sunt trimis aice
De tatăl cel ceresc,
Să fac lumea ferice.
De astăzi eu domnesc.
Intoarceți-vă dară
Voi toți în empireu !
A voastră grea povară
Voiu ridica-o eu“.

Ingerul ce-așa vorbea
Inocența se numea.

Pe când îngerul odată
Dormea'n visuri cufundat,

Voluptatea străbălată
Alba haină i-a furat.
Mândrul înger se trezește
Tremurând în zori de zi,
Goliciunea își privește
Și vrea a se coperi.
La vecini el plânge, cere,
Haina, darul său ceresc,
Dar în loc de mângâere
Toți de dânsul se feresc.
Munca, Postul, Suferința,
Când de haină le'ntreba,
Ii ziceau : „Mergi la Căința !
Numai ea ți-o poate da !“.

XIII.

OSIA NEUNSA

Șease boi odată la un deal urcau
Un car cu cinci chile și grozav suflau.
Un argat cu biciul plesnea ne'ncetat,
Dar părea, că carul este 'mpiedecat.
Greutatea mare la car o făcea
O osie, care grozav scârțâia.
Ca să înceteze ăst zgomot cumplit,
Care mai tot satul a fost amețit,
Un om dintr'o casă iese de odată,
Zice să stea carul și s'apucă 'ndată

Osia s'o ungă ; apoi carul greu
Fără greutate luă drumul său.

Vai ! Dar câte osii, cu ochi și cu gură,
La a mea ureche ce mereu untură !
Postulanți, orători, doctori, avocați,
Vă rog d'astă vorbă nu vă supărați !
Dați, vecini, unsoare, pentru Dumnezeu,
Căci îmi iau auzul, scârțâind mereu !

XIV

FIUL DE REGE ȘI PRIVIGHETOAREA

Intr'o grădină încântătoare
Un fiu de rege odată sta
Și vede-o mică privighetoare,
Care în imnuri se resfăța.

Atunci îi zice : „O, păsărică !
De-a mea vedere nu te sfii !
Vino la mine, nu-ți fie frică
Și-ți promit, dragă, a te iubi !

Chiar de acuma eu te voi face
In fericire a înnota :
Vei avea hrană, ori ce îți place,
Chiar cu-a mea cupă te-oiu adăpa !

Societatea cea mai luxoasă
Voiu aduna-o în jurul tău
Și'n colivia cea mai frumoasă
Ca pe-o regină te-oiu pnne eu.

— O fiu de rege! Mulțămesc ție!
Dar fericirea, care-mi gătești,
Nici cum nu-mi poate surâde mie:
Nu-mi plac palate împărătești!

Crângul și lina singurătate
Imi place mie să locuiesc, —
Ca pitulicea, în libertate,
Imi place hrana să o gălesc.

Chiar aurită, o colivie
Nu e locașul care doresc.
Viața într'ânsa este sclavie:
Adio, dară, căci mă grăbesc!"

XV.

GRADINARUL ȘI COPILA

Un roiu mândru de copile,
Toate tinere, gentile,
Intr'o dulce zi de Maiu,
Când e mai frumoș de traiu,
Se plimbau într'o grădină,

De flori și de fluturi plină.
Fetele se nebuneau
Și cu fluturi se'ntreceau.
Cea mai jună, sprinteioară,
Ca un puiu de căpioară,
Sărea ici, sărea colea,
Flori călca și flori rupea,
Flori ținea în mânușită,
Flori în dalba ei cosită.
Iată însă, că veni
Grădinaru și-o 'ntâlni,
Om bătrân cu barba sură
Și cu blândă cătătură.
Fetișoara se uimi,
Iar bătrânul îi vorbi:
„Nu aibi, dragă, nici o frică!
Ai rupt flori? Nu e nimică!
Rumpe încă, căci așa
Ai să rumpi, fără a-ți păsa,
Ca aceste flori frumoase,
Jurămintele-amoroase!“

XVI.

COPILUL ȘI PARATONERUL

Mă'ntreba copilul: „Spune-mi mie, tată,
Ce să fie oare sulița 'nălțată
Colo sus, pe casă și cum se numește?“

— Paratoner, dragă! Țta ne ferește
Casa și viața de trăsnet, când tună.
Este o aflare minunat de bună.
Dar pentru năravuri Dumnezeu din cer
A dat omenirii alt paratoner:
A înțelepciunii frumoașă făclie,
Ce pe om îl face fericit să fie“.

XVII.

CĂLĂTORUL ȘI BĂTRÂNUL

„România nu-mi mai place,
Eu în ea nu mai încap
Și necazul ei mă face,
Ca să-mi iau lumea în cap.
Mă duc, zău, în țări streine,
Altă patrie să-mi cat,
Unde să trăiesc mai bine,
Sajung mare și bogat“.

Cu asemenea cuvinte,
Măgulind o proastă minte,
Un nemernic călător
Apucase pe-un drum mare
Și mergea cu ne'ncetare,
Ca Ovreiu rătăcitor.

Un bătrân îl întâlnește
Și oprindu-l îi grăiește:

„Fătul meu, răătăcit ești!
 Ce nevoie așa mare,
 Ca să mergi în depăitare
 Fericirea să găsești?

Fericirea e ori unde,
 În tot locul ea pătrunde.
 Numai cat' o, c' o găsești!
 Dar cu mințile-amețite
 De plăceri nemărginite,
 Nu poți, dragă, s' o 'ntâlnești!“

 XVIII.

ȘOARECELE ȘI BROASCA TESTOASA

Cu nasul ridicat
 Cu ochiul înfocat,
 Un june șoricel,
 Frumos și mititel,
 În cale-a întâlnește
 Un animal pocit:
 O broască cocoșată,
 În țestul-i îmbrăcată.
 „Oh! — zice — surioară,
 Cum porți așa povară?
 Cum de nu-ți vine rău,
 Ducând atâta greu?
 O casă în spinare!

Curios de tot îmi pare !
Eu, zău, te tânguesc,
Când îmi închipuesc,
Că tu ești în strâmtoare
Ca într'o închisoare.
Eu, vezi tu? Locuesc
In cel palat domnesc,
Și'n cameri spațioase
Duc zile prea frumoase“.

Amfibiul țestos
Răspunde serios :
„Dar astă casă mare,
Nu-ți fie supărare,
Oare-ai făcut-o tu ?
Imi pare, zău, că nu !
Căsuța mea cea mică,
De și cam strâmtică,
E însă casa mea,—
Șed numai eu în ea.—
Cu ea obicinuită,
Sunt foarte fericită“.

Dacă în realitate fericiți voim a fi,
La plăceri și la dorințe să știm a ne mărgini.
Sub coliba sa, păstorul poate fi mai fericit
De cât domnul cel mai mare, în palatul strălucit.

XIX

STEJARUL ȘI SPICELE

Intr'o zi de primăvară
Niște spice de secară
Săltau și strigau mereu :
„Joe, mare Dumnezeu !
Fă, ca vânturile tale
Să se'ntoarcă 'n astă cale,
Să doboare-acest stejar,
Ce ne face traiu amar !
Noi de el nu mai putem
Soarele să-l mai vedem.
Rămurile lui cumplite
Ne țin tot mereu umbrite.
Umbra lui ne-a coplesit
Și de tot ne-a umilit.
S'a făcut și semeț mare :
De-ar fi vântul cât de tare,
El stă drept, parcă-i de fer
Și se uită tot la cer.
Scapă-ne de-acest păcat,
O mărite împărat !
Să-l vedem odată jos,
Putrezit și viermănos !“
Joe, cu blândețe multă
Astă rugă o ascultă.
Vântu 'ncepe a sufla,

Cerul a se 'ntuneca, —
Fulgeră, sclipește, tună,
Cade trăznet și detună,
Cu un clocot fioros,
Arborul cel maiestos.
Cade jos stejarul mare,
Dar cu-această întâmplare
El sub dânsul a turtit
Spicele, ce-a fost umbrit.

5214
Un popor în răsculare
Nimic sacru nu mai are:
El sdrobește tronuri tari
Și bogați și proletari.
Acest fel de vijelie,
Scumpă, dragă Românie,
Nu ruga lui Dumnezeu
Să vie pe capul tău!

XX.

EPISCOPUL ȘI MORALA SA

Un domn ce cu noblețea prea mult se lăuda,
Dar care cu beția mereu se desfăta,
Voi să se răzbune pe preotul din sat,
Cu care pentru-o vadră de vin s'a fost certat
Așa dar el se scoală, se duce la Buzău,
Pe Episcop găsește, cetind ceaslovul său

Și-i zice: „Prea sântite, la moșioara mea
 A preotului viață dă pilda cea mai rea.
 Familia, morala, de el s'au spăimântat, —
 Se leagă mai de toate nevestele din sat“.
 Episcopul atuncea, cu aerul naiv,
 Dar foarte fin, întreabă: „Mă rog, e și bețiv ?
 — O, adevăr voiu spune ! Nu are așa dar.
 — Atunci nu-l pot trimite îndată la Tartar, —
 Căci nu e dar pe lume mai trist, înjositor,
 Ca darul de beție la bietul muritor.
 Beția-l desonoară, îl face 'n ori ce loc
 Nemernic, mizerabil, stupid și dobitoc“.
 Defectele altora să nu le buciună,
 Când noi pe ale noastre nu știm să le'ndreptăm.
 Întâiu să scoatem bârna ce'n ochii noștri-avem,
 Și-apoi paiul ce'n ochii vecinului vedem.

XXI.

VEVERIȚA ȘI COȚOFEANA

Coțofeana cea limbută întâlnește într'o zi
 Pe un nuc o veveriță și începe a-i vorbi :
 „Cunoști tu, dragă, pe lume vre un dobitoc mai trist.
 Mai nerod și mai nemernic, ca poetul fabulist ?
 Pe-acești făcători de rime, ce se cred și inspirați,
 Cum ași vrea să-i văd odată ca pe asini urechiați !
 Nu-i destul, că sunt obraznici, fanfaroni și mincinoși,
 Dar au încă păcatul de-a fi chiar răutăcioși !

Mie-mi zic, că sunt limbută și că numai flecăresc,
De și știi că, ca profeții, oaspeții le prevestesc.
Ție-ți zic, că ești o proastă care sari neîncetat.
Astfel de pedanterie este oare de ertat?
Oare-asemena insulte mult o să mai suferim?
Vre un mod de răzbunare nu e chip ca să găsim?"

Veverița îi răspunde: „Mi se pare, draga mea,
Că cuvânt de supărare eu ca tine n'ași avea,
Eu nu pot fi criticată, căci – sărind din pom în pom –
Fac o treabă ce nu poate ca să supere pe om,
Pe când tu, cu vorba-ți lungă, poate vre un rău îi faci,
Căci, spunând mereu la fleacuri, chiar urechile-i ataci!"

XXII.

DOUĂ ALBINE

„Vezi tu, dragă surioară,
Vulturii cutezători,
Cum se'nalță și cum zboară
Și se leagănă în nori?
Am dorință și gust mare,
Ca ei să mă 'nalț și eu, –
Să mă 'nalț încă mai tare:
Să ajung la Dumnezeu!"
– Surioară, fii modestă,
Când doraști așa ceva!

Aşa poftă e funestă,
Nu e de măsura ta.
Vulturii seamănă tare
Cu mulți oameni, ridicați
Pe-a Ursitei roată mare,
De-orice bine îmbuibați.
Când nefericirea vine,
Aști giganți ajung pitici, —
La cei mari merg să se'nchine,
Târători ca viermii mici.
De asemenea 'nălțare,
Draga mea, să ne ferim,
Dacă vrem în lumea mare
Fericite să trăim.
Să dăm laudă, mărire,
Providenței cei cerești,
Că putem cu mulțămire
Să sorbim flori pământești.
S'adunăm mereu la miere,
Stupul nostru să-l umplem :
Asta-i singura plăcere,
Ce ne este dat s'avem.
Să ne mulțumim a face,
Ce ne este scris, mereu :
Astfel înălțăm în pacei
Sufletul la Dumnezeu“.

XXIII.

STEJARUL ȘI TRESTIA

Pe lâng' un lac odată un stejar creștea.
O trestie îi zice : „Te plâng pre legea mea !
Ce boală ai, vecine ? De șase ani trăești
Și nici măcar o palmă pe an nu poți să crești !
In trei luni de viață, cum vezi, eu m'am făcut
Mai naltă de cât tine ; cu mult te-am întrecut“ .
Stejarul îi răspunde : „Nemernică ce ești !
Cunoaște-te mai bine și-apoi să te mândrești !
Tu crești, ce-i dreptul iute, dar cel mai ușor vânt
Te face de-ți pleci capul și fruntea la pământ.
Sub arșița de vară, ca mâine te usuci,
Cu secera te tae și ca șovar te duci.
Eu cresc încet, dar scoarța, în care mă'nvârtesc,
Mă pune într'o stare să pot mereu să cresc.
Călduri și vânturi rele nu pot a m'apleca ;
Chiar trăsnete din ceruri sunt gata a 'nfrunța.
Nu-i totul s'ajungi mare spre-a fi curând pe jos ;
A te 'nălța cu 'ncetul e mult mai sănătos“ .

XXIV.

CIMITIRUL

«Spune-mi, tată, mie,
Oare ce să fie,
Că lângă biserici se pun cruci mereu ?

Apoi văz că vin
 Mueri, ce suspin
 Și plâng, vai de ele, în cât plâng și eu!
 — Fătul meu, aicea este cimitir.
 Când a morții coasă rupe-al vieții fir,
 Omului îi face aici un mormânt
 Și oasele sale le pun în pământ.
 Ori ce om bogat,
 Chiar un împărat,
 Ori ce cerșetor,
 Sau neguțător,
 Ori ce păcătos,
 Ori ce virtuos,
 Aici când s'adună,
 Duc viață bună,
 Făr'a se certa,
 Făr'a se 'njura.
 A Egalității dreaptă 'mpărăție
 Aicea începe pe pământ să fie".

 XXV.

ȘCOLARUL ȘI FLUTURELE

Un școlar cu mintea goală
 Intr'o zi ieșind din școală,
 Vede'n calea lui sburând
 Fluturul cu aer blând.

Dă să-l prinză, să-l apuce,
Însă fluturul se duce.
Sboară ici, sboară colea,
Iar se pune-unde ședea.
Băețelul iar se duce,
Iar dă fuga să-l apuce.
Iute-aleargă 'n sus, în jos,
Gâfâind fără folos.
Dar ne mai putând în fine,
Se întoarce cu rușine,
Zicând: „O! ce flutur prost!
Dar eu ce nebun am fost!”

Ca copilul, care fluturii gonește
Și pentru nimicuri timpu-și cheltuește,
Astfel este omul cel nesocotit,
Ce plăceri deșerte cată amețit.

XXVI.

ȘOPÂRLA ȘI BROASCA ȚESTOASĂ

O șopârlă verde în cale 'ntâlnind
O broască țestoasă, îi zicea grăind:

„Cum îți plâng de milă!
Cum nu-ți este silă
Să porți în spinare
Casa ta cea mare?”

— Nu fii prea 'ngrijită
De a mea ursită !
Sarcina, ce vezi,
Nu e grea cum crezi”.

Pe când sunt folositoare,
Sarcinele par ușoare.

CARTEA A DOUA

I

RÂNDUNICA ȘI LĂSTUNII

Pe-un coperiș de casă, duiosă rândunică
Strângându-și puișorii, începe să le zică :
„Văzut-ați eri și astăzi trecând mereu cocori ?
Ei sunt, să știți, ai iernei nainte-mergători.
Cu vocea lor stridentă, ei parc'acum ne-ar zice :
Amici, vedeți e timpul a vă căra d'ace!
De brume frunza cade ; privighetoarea 'n crâng
De loc nu se aude ; chiar muștele se strâng ;
Acuma greerușul în gaura lui tace ;
Natura toată 'n doliu curând o să se 'mbrace.
Noi câtă prin urmare chiar astăzi să plecăm,
Spre țări mai călduroase, să mergem, să zburăm !
Sunt țări, în care iarna nu are nici răcoare,
Unde albina zboară mereu din floare 'n floare,
Unde păstorul cântă la umbră dorul său,
Iar pitpalacul cuibul își mângâie mereu.

Să nu lăsăm pe mâine plecarea noastră dară,
 Ca nu pe urmă viața să ni se fac'amară.
 Intindeți aripioara, copiii mei iubiți!
 Și după mine iute, curând, curând, veniți !"

Iar puii rândunelii încep să șoptească :
 „Eu nu merg, zise unul, din țara Românească.
 Sărmana biată mamă ne spune nerozii.
 De-om merge după dânsa, ne ducem în pustii.
 În care parte-a lumii putem găsi noi oare
 O țară mai plăcută și mai încântătoare ?
 E cuib mai dulce 'n lume ca cuibul părintesc ?"
 Un altul zice iarăși : „Eu tot așa gândesc.
 N'oiu merge după dânsa, măcar orice ar zice !
 Nu cred, că e mai bine aiurea ca aici.
 Ori când dăm câte-o roată, noi tot ne întâlnim
 Cu câte o muscuță, cu care ne nutrim.
 De ce dar să ne ducem în țările străine
 Și să lăsăm o țară, în care ne e bine ?
 Dar mama, dacă are dorința a pleca,
 Să plece singurică : eu nici nu m'oiu mișca.
 — Nici eu nu merg cu dânsa, al treilea mai zice.
 — Nici eu, răspunde altul. Prefer a sta aici".

Și astfel toată ceata de tinerei lăstuni
 Revolta-și manifestă ca niște pui nebuni.
 Iar muma amărâtă, uitându-se la soare,
 Simția că inimioara de dor în sânu-i moare.
 Plângând zicea : „Vai mie ! Așa dar mă siliți,
 Ca să vă plâng peirea, copii nesocotiți !

Căci n'am măcar —vai mie!—nici timp de'ntârziere.
Adio dar, adio! Vă las cu Dumnezeu,
Rugându-l să vă ție pe lângă cuibul meu“.

Apoi o fâlfăire de aripi ușurele
Vesti plecarea iute a mumei rândunele.

Trei zile dup'acestea ninsoarea a venit.
Viermuși, insecte, muște, de-odată au pierit.
De ger, de nemâncare, lăstunii toți muriră,
Iar niște vrăbiuțe atunci îi auziră
Zicând: „Oh, biata mamă, ce bine ne'nvăța!
Și noi, mișei, nemernici, n'am vrut a asculta!“

Copii, să țineți minte această istorie!
A mumei voastre voce oracol să vă fie!

II

CERȘETOAREA, MUMA ȘI FIICA

„Vezi, măiculiță, astă bătrână,
Ce vine 'n cărje și n'are o mână?
Ah! Ce urâtă! Și ce zbârcită!
Cum umblă 'n sdrențe și despletită!
Ea totdeauna pe la noi vine,
Se adresează tot către mine,
Întinde mâna și îmi tot cântă:
Dă-mi de pomană o para frântă!
Am să zic, mamă, să o gonească,
Să meargă-aiurea, ca să cerșească.
— Să nu faci astfel, dragă copilă!

De sărăcime să-ți fie milă !
 Nouă ne dete Dumnezeu stare
 Spre-a face bine celui ce n'are.
 Fă bine, dragă și aibi credință,
 Că-i fi văzută de Provedință.
 Cel ce dă milă, nu sărăcește ;
 In cer tezaur își pregătește“.

III.

TURTURICA ȘI GAIȚA

De o biată pitulice
 Turturica mult ferice
 Auzise într'o zi,
 Că-i pe-aproape de-a muri.
 Gaiții, vecinei sale,
 Întâlnindu-o în cale,
 Zice : „Aide, draga mea,
 Să vedem o păsărea,
 Care-aud că-i bolnăvioară,
 Care poate să și moară.
 Poate n'are ce mânca
 Și atunci să-i dăm ceva ;
 Poate are vre-o durere
 Și să-i dăm o mângâiere.“

Păsărelele pornesc,
 Pitulicea o gălesc,
 Locuința-i umilită

Nu era nici cum umbrită :
Soarele ardea cu foc ;
Bolnăvioara sta pe loc.
De dureri și de căldură,
Ea abia căsca din gură.
Dar, văzând aste vecine,
Ea le zice cu suspine :
„Oh ! Acum voios mă duc,
Calea morții să apuc !
Este dulce și ferică,
Când pe aripe amice
Poate capul rezema
Cel ce moartea aștepta !“

IV.

ȘORICELUL ȘI PISICA

Un șoricel june
Ducea de minune
Zile prea ferică
Intr'o găurice :
Era mândra-i casă,
De la moși rămasă.

Din locașul său
El eșia mereu.
Venea, se ducea,
Iar se întorcea,

Nasul ridicând
Și 'mprejur jucând.

A lui fericire
N'avea mărginire :
Brânză, nuci, alune,
Orice lucruri bune,
Cu îmbelșugare
Avea de mâncare.

Insă într'o zi
El se hotărâ
Cu mare curaj,
Să facă voiaj.
Și în alte țări
Să cate plăceri.

Iată că îndată
In cale-i s'arată
O pisică blândă,
Care sta la pândă,
Ca s'apuce 'n ghiară
Vre o mică fiară.

Bietul șoricel,
Prost ca vai de el,
Pisica văzând
Cu-așa aer blând,
Crede c'a găsit
Un iubiț,

Botul el își sterge,
 La pisică merge,
 Va s'o măgulească,
 Glume să-i vorbească,—
 Dar la prima glumă
 Pisica-l sugrumă!

Mulți nesocotiți
 Cred în ipocriți
 Și'n înșelători,
 Cari dese ori
 Prind în cursa lor
 Pe ori cine vor.

 V.

DOI STICLEȚI

Un bătrân stiglete se prinsese 'n plasă.
 Cel care-l prinsese îl aduce 'n casă,
 Il ia de-aripioare cu chip delicat,
 Intr'o colivie îi dă de mâncat,
 Semințe mărunte, in, meiu, apă bună
 Și c'un alt stiglete june -l împreună.
 Iat'o în sclavie biata păsărea!
 Adio câmpia, care îi plăcea!
 Dintr'un colț într'altul strimta închisoare
 El meru o cearcă, vrând să se strecoare,—
 Dar dă tot de gratii, cari îl țin în loc

Și mereu revarsă dorul său cu foc :
„Așa dar aicea o să mor, vai mie!
N'o să mai am voie să sbor pe câmpie!...“
Camaradul june, care-a fost născut
Chiar în colivie și n'a cunoscut
Viața de câmpie, se înduioșează
Și mai lângă dânsul merge de s'așează.
„Ce ai? îl întreabă. Ce te întristezi?
Sau nu ai de toate aici unde șezi?
Totdeauna, dragă, aici ni se pune
Apa și mâncarea, proaspete și bune.
Apoi eu, din parte-mi, mă voiu îngriji
Ori și ce a-ți face spre a mă iubi.
Dorul, suferința, aud că s'alină,
Când iubirea dulce inimile 'mbină.
Nu-ți întoarce gândul spre câmpii mereu.
Aud, că acolo traiul e mai rău.
Ninsori, ploi și grindini, păsările 'ngheață, —
Vinderei și ulei le ia dulcea viață ;
Liniștea nici noaptea nu o pot gusta.
Abia închid ochii spre a dormi
Și fără de veste chiar din cuib le-apucă
Cucuveaua, care umblă ca nălucă.
Astfel de viață este chin curat.
Cine o dorește, este fermecat.
Crede-mă, aicea este mult mai bine.
Dar de ce taci ast-fel, scumpul meu vecine?
Dac'ai ști, iubite, cât te ador eu!
Cum ași vrea tot vesel să te văz mereu !

— Ah! zice captivul, a mea veselie
S'a dus cu viața ce-aveam pe câmpie!
Să mai fiu ferice eu nu voi putea,
Fără să recapăt libertatea mea."

VI.

LEUL, MĂGARUL ȘI VULPOIUL

Intr'o țară d'animale
Fiind Leul împărat,
In capriciurile sale
S'arăta foarte ciudat.
Intr'o zi de sărbătoare
El se scoală până 'n zori,
Ca să facă vânătoare,
Cum făcea adese ori.
El ordonă să-l urmeze
Un măgar și un vulpoi,
Pentru ca să-l secundeze
In acest cumplit războiu.
Mistreți, iepuri, căprioare,
O mulțime-a fost căzut:
Așa bună vânătoare
Leul n'a mai fost avut.
Către seară se adună
Tot vânatul la un loc
Și, râzând de voie bună,
Leul zice: „Ce noroc !

Acum tu, jupân Măgare,
Pune-te a împărți,
Ca să ia fiesce-care
Partea care i-ar veni.“
Urechiatul împărțește :
Una.. două... trei grămezi ;
Cumpănește, socotește,
Ca să nu se facă sfezi.
Impărțeala măgărească
Leul însă n'aprobă,
Și c'o palmă 'mpărătească
La pământ mi ți-l culcă.
„Acum tu, Vulpoiul bătrâne,
Să împarți vânatul meu,
Dacă vrei, ca azi sau mâne,
Să te fac ministru eu.“
Priceput Vulpoiul, face
Tot vânatul un morman.
Leului aceasta-i place,
Zicând : „Bravo, pehlivan !
Spune-mi însă acum. cine
Să 'mparți ast-fel te-a 'nvățat ?
— Ei, stăpâne, vezi prea bine :
Urechiatul jos culcat. »
Leul zice : „Bravo, bine !
Cel ce știe-a se 'nvăța
Din greșelele străine
Merită a se 'nălța.“

VII.

VEVERIȚOIUL ȘI AMICII

Un veverițoiu codos,
Intr'un arbor scorburos,
Trăia ca un graf bogat,
De amici înconjurat.

Nuci și alune,
Brânzeturi bune,
La masa sa,
Cu 'mbelșugare
Mânca ori care,
Ori când intra.

Nevăstuicele frumoase
Mereu curte îi făceau
Și 'n cântări armonioase
Șoarecii îl tămâiau.

Dar nu-i roză fără spin,
Nici viață fără chin!

Intr'o zi pe-acolo un lemnar trecând,
Arborul ochește și zice râzând :

„Bietul stejărel!
Mult e uscățel!
Bun mai e de foc!
Hai să-l culc pe loc!“

Făr'a pierde timpul, începe-a lovi
Și 'n trei patru ore jos mi ți-l trânti.
Iar veverițoiul atunci se văzu
Nevoit să fugă încotro putu.
El scăpă cu viață, dar locașul său
Se sdrobi cu totul, sub toporul greu.
Camerele sale cu proviziuni,
Cari ospătase atâți amici buni,
Cu durere mare pierind le vedea
Și fără speranță de-a le mai avea.
Fiul veveriții cel prea fericit –
Vai de el! – ajunge de orice lipsit.
Plin de întristare până la urechi,
El atuncea pleacă la amicii vechi.
Spera că oricare, văzând soarta sa,
O să se grăbească la masă-a-l chema.
Inșă ce necazuri i-a fost scris să ducă!
Un șoarece, care ședea pe o nucă,
Cum îl vede, fuge în gaura sa.
Un altul s'ascunde, fără-a-l saluta.
Toți cei ce mâncase cu el dintr'un blid
Ușa și fereastra sub nas îi închid.
„Aibi speranță – zice un bătrân ghiordan –
Iarăși o să vie timpul cel de an.
Te-ași pofti la masă, dar n'am nici un rost.
Am numai o ghindă. Apoi sunt și 'n post“.
Un altul: „Amice, bun e Dumnezeu,
Nu-ți perde curagiul! Foarte-mi pare rău,
Că n'am ce-ți da astăzi. Două nuci mai sunt,

Dară și acestea au stat pe pământ.
Sunt și verzi, nu-s bune pentru dinții tăi".
Un al treilea zice : „Copilașii mei
Sunt pe patul morții; mă duc ca să-i plâng.
Nu am timp acuma nici mâna să-ți strâng“.

Astă mică istorie
Bine-ar fi mai mulți s'o scie.
Amici falși când îmbuibăm,
Cată să ne așteptăm
A-i vedea râzând de noi
La neazuri și nevoi.

VIII.

PEDAGOGUL ȘI ȘCOLARUL

La un pension odată
Niște școlari cărți juca.
Pedagogul vine 'ndată
Și începe a-i certa.
„Nu jucăm doar pe parale,
Unul dintre ei a zis.
Să ne cerți, nu e cu cale, —
Este lucru chiar de râs.“

Pedagogul îi răspunde :
„Așa lucru, dragul meu,

Ori și când și ori și unde
Se numește nărav rău".

A 'nțeles atunci, ce bine
Coprindea acest cuvânt
Și copilul cu rușine
Plecă capul spre pământ.

IX.

AMORUL ȘI RAȚIUNEA

Dulcea Voluptate într'o zi dormia
Cu ușa deschisă și 'n visuri zâmbia.
Intr'un colț, de-o parte, cu aerul blând,
Sedea Rațiunea, dulce cugetând.
Amorul sburdatec, cu pas marțial,
Intră și îi spune cu ton magistral:
„Să știi, că de astăzi sclava mea vei fi.
De a ta mândrie nici nu voi a ști.
Spune-mi, mă rog, mie, dacă ai cvânt:
Care este scopul vieții pe pământ?
A iubi!... Aceasta este legea mea;
Totdeauna lumea a domnit-o ea.
In aer, în ape, pe uscat, în foc.
In oricare timpuri, în oricare loc,
In oricare inimi, eu împărățesc.
Tu ești secătură; te desprețuesc".
Cu un mare hohot Rațiunea-a răs

Și i-a zis: „Drăguță, ori câte mi-ai zis,
 A mea judecată nu vor clătina
 Și în a ta cursă nu voiu luneca“.
 Fiul Frumuseții, mândrul Cupidon,
 Zăpăcit la minte de așa grav ton,
 Iși ia arcul iute, făr'a aștepta
 Și 'n păduri ascunde umilința sa.

X.

STRUȚUL

Omul, când cearcă a se 'nălța,
 Până să treacă de sfera sa,
 Cade în locul de unde-a plecat,
 Ba chiar își vede capul stricat.

Mânios struțul strigă cu foc:
 „Dar de ce oare eu stau pe loc,
 Când alte păsări zboară mereu?
 Oare ca ele n'am aripi eu?
 Trebuie să fie foarte frumos,
 Din nori, din ceruri, să mă uit jos.
 O, da! Eu astăzi voiu a sbura, —
 Până acolo a mă 'nălța“.

Astfel de vorbe struțul zicând
 Și înainte-i un turn văzând,
 Spre el pășește, merge mereu,

Până ajunge în vârful său
 „Adio, zice, pământ și glob,
 Ce pân'acuma m'ați ținut rob!
 Mă duc de aice să locuiesc
 Cerul, în care fulgeri sclipesc!“

Atuncea struțul cutezător
 S'aruncă 'n aer încrezător,
 Dar de odată iar spre pământ
 Cade sărmanul cu gâtul frânt.

 XI.

COPILUL GĂSIT

L'al bisericei pridvor
 S'aruncase-un pruncușor.
 Lelea Sanda îl găsește,
 Il ia în brațe și grăiește:
 „Doamne! Doamne! Ce păcat!
 Prunc de mumă lepădat!
 Auzi mumă blestemată!
 Auzi inimă spurcată!
 Copilaș, născut din ea,
 Să-l arunce ca cățea!“

Ea, luând copilul, pleacă
 Și la sânu-i îl apleacă.
 „Vino, zice, dragul meu!

Sânul meu va fi⁷al tău.
Sub umbrirea casei mele
Nu vei duce zile rele.
De și mai am doi copii,
Tu al treilea să fii“.

Pruncul crește, se mărește,
Pe-a sa vitregă iubește
Ca pe însuși muma sa
Și mereu de ea căta.
El muncea cu fericire
Și cu mare mulțămire.
Grijea vitele de jug,
Mâna boii de la plug,
Secera, săpa, cât șapte,
Ca și frații săi de lapte.
Iată însă că'ntr'o zi,
Vecin rău îl întâlne
Și, cu aer de părinte,
Ii vorbi așa cuvinte:
„Măi băete, mult gândești
Tu la Sanda să muncești?
Ea de tine milă n'are:
Văz că tot pe-a ta spinare
Cade ori ce muncă grea.
De ce nu fugi de la ea?
Ea pe fii săi iubește,
Iar pe tine te privește
Blestemat de Dumnezeu,

Ca să fii argatul său".
 Copilaşul atunci zice :
 „Să mă duc eu de aici ?
 Să las eu pe muma mea ?
 Să cred eu, că este rea,
 Ea, a căreia fiinţă
 Mi-a fost ca o prevedinţă ?
 Vai, vecine, fugi de-acî !
 Aşa lucruri nu-mi vorbi !
 Ascultându-te, îmi vine
 Să-ţi răspund cam cu ruşine,
 Că nu ştii, ce-i prevedinţa,
 Nici ce e recunoştinţa".

 XII.

SCROAFA ŞI LEOAICA

Către o leoaică o scroafă zicea :
 „Vino, de priveşte familia mea.
 Am vreo doisprezece porci dolofani,
 Cari or s'ajungă porci peste doi ani.
 Tu ai numai unul... Ce leneşă eşti !
 Cum de nu-ţi dai silă mai des să prăseşti ?
 Leoaica, alene capul întorcând,
 Spre a sa vecină răspunde, zicând :
 „De-a ta fericire nu-s geloasă eu.
 Eu pe an fac unul, dar acela-i Leu".

Între noi adese sunt mulți scriitori,
Ce cred că-și fac titluri de mari autori,
Producând cărți multe, ce nu fac doi bani
Și ajung în pripă pungi pe la băcani.
O singură carte poate face nume
Unui om de geniu în această lume.

XIII.

FILOMELA ȘI COTOFANA

Era primăvara. O privighetoare,
Câta cuib să-și facă într'un crângușor.
Aduna penițe și erburii ușoare,
Lucra mititica cu zel și cu dor.

Iată o coțofană cu pene lucioase
Și cu coada lungă, că vine-a-i vorbi:
„Ei, vecină dragă, ce rămuri frumoase
Găsiși pentru cuibul, ce vrei a clădi!

Dar ce bine-mi pare, că te am vecină!
Ce faci? Ești voinică? Eu? Îți mulțumesc!
Sunt prea sănătoasă: gușa-mi este plină.
Ei, dar multe lucruri am să-ți mai vorbesc!

Astă iarnă fost-ai prin țara grecească?
Este cald acolo—așa mi s'a spus.

Rondunica-mi pare poate să clocească.
Dar pe soțiorul tău nu l-ai adus?

Parcă nu-l văd încă, dând roată pe-aice,
Știi? Am mare poftă să te-aud cântând.
Ciocârlia-i proastă, nu știe ce zice,
Țârâe neroada numai când și când.

Verișoara Stanca mult te mai dorește!
Vrei s'o vezi, vecină? E lucru ciudat!
Spuind tot la fleacuri, ciocul ei tot crește.
Gaița cea sură, știi? Eri a ouat.

— Ce dracu, vecină! filomela zice.
Pofta ta de vorbă mie-mi face rău.
Tu vezi foarte bine, că lucrez aice.
Lasă să-mi fac, dragă, cuibușorul meu!

Sunt și coțofene,
Fără cioc și pene,
Care nu mai tac.
Ași cita chiar nume,
Dar astfel de glume
Știu că nu le plac.

XIV.

DOUĂ BĂTRÂNE

O bătrână, dar cochetă,
Şedea la oglinda sa,
Făcând mare toaletă
Pentr'un bal ce-o aştepta.
Diamante preţioase
Pe-a ei frunte străluceau,
Haine grele şi luxoase
Corpul ei împodobeau.
O vecină cocoşată,
Cam de vârsta ei, veni
Şi cocheta de îndată
Cu ea 'ncepe a vorbi :
„Bine că venişi, îi zice,
Ca să vezi cum m'am gătit !
Te rog, uită-te aice :
Cocul este nimerit ?
Dar dantela cum îţi pare ?
Dar roşeţa, pe obraz...,
Oare nu este prea tare ?...
Dar, oh ! Doamne, ce necaz !
Ce folos aceste toate ?
Cavalerii de acum
Tot la altele dau roate, —
Mie nu-mi vorbesc nici cum !
Lumea de-astăzi e stricată,
Curtisanii spirit n'au.

Unde-i timpul de-altă dată
Când mai toți mă adorau?"

Iar vecina înțeleaptă
Ii răspunde serios :
„Draga mea, nu ești prea dreaptă.
Judecata-ți e pe dos.
Să stăm strâmb, să vorbim bine :
Lumea e tot cum a fost,
Dar când bătrânețea vine
Ni se pare lucru prost.
Frumusețele, spoite
Cu roș și cu suliman,
Sau cu haine strălucite,
Credē, — nu plătesc un ban».

Să lăsăm natura 'n pace,
Căci urâtul nu putem
In frumsețe a-l preface,
Măcar ori cât gust avem.

 XV

A V A R U L

Un brav cetățean odată
Zicea : „Toți suntem datori
Să dăm banul și paraua

La sărmanii cerșetori.
Chiar Christos a zis adese:
Vai de cei ce îi gonesc!“
Un avar atuncea zise:
„Chiar de mâini am să cerșesc“.

XVI

AMORUL INGHIMPAT

Amorul vede într'o grădină
O roză mândră, de miros plină,
Aleargă iute, merge la ea,
Iute el pune mâna s'o ia.
O strânge bine, dar de odată
Țipă c'o voce desesperată:
„Oh, măiculiță! Dă-mi ajutor,
Vino mai iute, vino că mor!
— Ce ai, copile? mumă-sa zice.
Oh! Vai de mine! Ce văz aice?
Nu cumva șearpe înveninat
Pe lângă tine s'a strecurat?
— Oh, măiculiță! Sub astă floare
Era o viespe veninătoare.
C'un ghimpe groaznic ea m'a 'nțepat,
Dureri de moarte, mamă, mi-a dat!“

Vinerea mumă, mult supărată,
Desmierda pruncul înduioșat

Și, cu surâsu-i dumnezeesc,
 Zice : „O dragă ! Te tânguesc !
 Dar dac'o viespe este în stare
 Să-ți dea durere atât de mare,
 Cât de cumplite nenorociri
 Fac ale tale crude loviri ?
 Tu cu săgeata-ți înveninată
 Chiar ucizi oameni câte odată“.

XVII

ELEFANTUL ȘI BULINA

Cu tromba ridicată și de mândrie plină,
 Un elefant odată zicea către-o bulină :
 „De-ai ști tu, păcătoaso, cât pot să ridic eu !
 Pot duce-o oaste 'ntreagă, fără să-mi pară greu“.
 Bulina îi răspunde : „Dar mie mi se pare,
 Că fapta-ți laudată nu-i tocmai treabă mare.
 Eu port în toată lumea, pe mări și pe uscat,
 Secrete pentru inimi și pentru trebi de stat“.

XVIII

CERȘETORUL ÎNAVUȚIT

Un biet om căzuse într'o gărlă mare
 Și, răpit de valuri, cerea ajutor.

Curaj n'avea nimeni ca să-i dea scăpare ;
De pericol fuge orice muritor.
Dar, dintre mulțimea, care sta pe maluri,
Iată că s'arată un sărman calic,
Se desbracă iute, se aruncă 'n valuri ;
Moartea pentru dânsul pare lucru mic.
De zece ori poate el se acufundă,
Căutând să afle pe cel înecat,—
De zece ori iese din cumplita undă,
Dar în fine-l prinde, îl scoate la uscat.
Semne de viață înecatul n'are.
Orice ajutoare sunt fără folos.
Din al său cadavru nu ese suflare....
Plânge cerșetorul cel mărinimos !
„Ce păcat — o Doamne ! — că-l răpiși din lume
Era încă june și putea trăi ;
Putea înc'a-și face glorie și nume,
Ce cătăm în viață făr'a dobândi“.

După ce ca frate pe mort îl bocește,
Intr'un colț de-o parte merge-a-l îngropa ;
Dar, săpând mormântul, iată că găsește
Un tesaur mare, care nici visa :
Scule aurite, pietre nestimate,
Bani de-argint și aur, să ridice-un car.
Iată că calicul, când norocu-l bate,
De odat'ajunge chiar milionar.
După ce îngroapă pe mort, el îndată
La oraș se duce, drept la Domnitor.

Acolo comoara toată o arată,
 Fără să dosească nici un bănișor.
 „Doamne, prea 'nălțate ! (el atunci zice)
 Cu aceste lucruri ce ordoni să fac ?
 — Fie ale tale, ca să fii ferice,
 Să nu mai duci viață tot de om sărac !
 Cela ce a lumii soartă cârmuește,
 Parte fiecărui de-al său drept făcând ,
 Astăzi vrea s'arate c'astfel răsplătește
 Celuia ce face binele tăcând“.

XIX.

JUNELE ȘI TIMPUL

Un bătrân cu barba sură
 Cu cruzime foi rumpea
 Dintr'o fragedă răsura,
 Ce era în calea mea.
 Il opresc și 'ncep a-i zice :
 „Moșiule, dar rău mai ești !
 Cine te-a chemat aice
 Și răsura îmi strivești ?
 Biata floare ! Las'o 'n pace !
 Ea e fericirea mea.
 Al ei miros mult îmi place ;
 Să mă bucur voiu de ea.
 Dar cu-a ta căutătură,
 Tu, bătrâne, mă 'ngrozești.

Ai pe mine vre o ură?
Spune-mi mie, cine ești?
— Eu sunt Timpul, măi copile!
Foile resurei sunt
Ale tinereții zile,
Care ți le suflu 'n vânt.”

XX.

MELCUL ȘI VULTURUL

În vârful unui înalt stejar,
Pe rămurica unui lăstar,
Un melc odată s'a fost urcat.
Venind un vultur, l-a întrebat:
„Cum veniși, dragă, numai de cât
De jos aici?” — „He! M'am târât!”

XXI.

ȘEARPELE ȘI CIOCÂRLIA

Cătr'o ciocârliă un șearpe zicea:
„De ce fugi de mine, dragă păsărea?
Gaura mi-e largă. Vino, șezi cu mine:
Nicăieri pe lume nu-ți va fi mai bine.
Eu știu, ca să fluer, tu știi ciripi, —
Amândoi concerte putem întocmi.”

— Tu să cânti, o, drace! A ta fluerare
 Pentru lumea toată este-o 'nfiorare.
 Apoi tu, jupâne, te târăști mereu,
 Pre când eu priiș nouri cânt lui Dumnezeu.”

O tovrășie atunci merge bine,
 Când o faci cu oameni, ce nu-ți fac rușine.

 XXII.

DOI URȘI ȘI O VULPE

Doi urși mari se însoțiră
 Și-amândoi se chibzuiră,
 Să se ducă a vâna,
 După ce va înnopta.
 Pleacă dar și pe-o vâlcică
 Intâlnesc o ciută mică
 Și puind-o la mijloc
 O înhață chiar pe loc.
 Ciuta grasă cum s'o'mpartă?
 Iat' atunci cuvânt de harță!
 Fie-care vrea mai tot
 Pentru lacomul său bot.
 Cu cumplită 'nverșunare
 Ei încep o luptă mare,
 In cât luna ce-i privia
 Spăimântată 'ngâlbenia.
 Dar o vulpe iscusită,

Care sta în crâng dosită,
Sare iute, 'ncetișor
Și ia ciuta binișor.
După multă luptă 'n fine,
Urșii cad pe-ale lor vine,
Plini de sânge peste tot,
De la coadă pân' la bot.
După ce se desmețiră
Și ceva se liniștiră,
S'au întors și au văzut,
C'a lor ciută-a dispărut.
După urma ce văzură,
Fapta vulpei cunoscură.
Și ziseră între ei :
„O, cât suntem de mișei!
Adevăr că lăcomia
Pierde toată omenia“.

XXIII.

ȚÂNȚARUL ȘI TAURUL

Pe cornul unui taur, un mic țânțar, odată
Punându-se, îi zice cu vocea-i îngânată :

„De cumva corpul meu
Ți s'o părea prea greu,
Sunt gata să te las,
Aiurea să-mi cat pas.“

Iar taurul răspunde : „Îți foarte mulțumesc,
Dar de a ta povară eu nici nu mă simțesc.“

Când omul își dă aer de importanță 'n lume,
Ajunge, ca țânțarul, obiect de răs și glume.

 XXIV.

CANARUL ȘI PISICA

Intr'o mândră coliviă
Un canar duios cânta,
Și în dulce melodiă
Sufletu-i se îmbăta.
Ascultând cu mulțămire
Un asemine tyrteu,
O pisică cu grăbire
Se așează 'n dreptul său.
„Nu știi, zice, frățioare,
Ce fel ești îngăduit
Să faci astfel de clamoare,
Tu, ce-abia eri ai venit ?
Eu sunt vechiă cunoscută
Cu cei ce te-au cumpărat,
Căci aice sunt născută
Colo 'n colțul de sub pat.
Inșă dacă mi-ași permite
Să fac sgomot, cum tu faci,

Negreșit că m'ar trimite
Să trăesc cu mii de draci."
Cănărașul îi răspunde :
„Cauza o presupui.
Nu știu de te va pătrunde,
Însă tot o să ți-o spui.
Eu știu să încânt cu gura
Inimele omenești,
Iar tu cu miorlăitura
Capetele asurzești“.

Sunați, guri răutăcioase !
Dârdăiți, ori cât puteți,
Cu talentele frumoase
Concurență nu țineți.

XXV.

VULPEA și DIHORUL

Jupâneasa vulpe întâlnește-odată
Un dihor la pândă, cu gura căscată.
„Ah, ce bine-mi pare, atunci zice ea,
Că te văd, iubite, azi, în calea mea !
O frumoasă veste eu doriaș a-ți spune :
Neamul nostru este pe căi foarte bune.
Am decis, iubite, firea a-mi schimba.
Rațe, găini, găște, a nu mai mânca.

Eri văzui o turmă de claponi pe-aicea
Și-i lăsaî în pace, pășunând ferice.
Mă jurai pe coada și pe botul meu
Să trăiesc în pace cu-orice pasări, zău.
— Prea bine, cumătră, dihorul răspunde.
Și eu sper a merge pe-ale tale unde.
Altfel văz prea bine, că suntem siliți
Să trăim în lume mereu prigoniți.“

Dar abia dihorul vorba își termină
Și iată că trece un puiu de găină.
Vulpea uită 'ndată că s'a fost jurat
Și 'ntr'o 'mbucătură puiul a mâncat.
Dihorului nostru gustul i s'aprinde.
Vede-o nevăstuică, într'o chip'o prinde
Și, fără s'o 'ntrebe, de moși sau părinți,
O sdrobește iute ca o nucă 'n dinți.

Omul rău din fire, ori și ce ar spune,
Tot își dă în petec la ocașiune.

CARTEA A TREIA

I.

MORUNUL

Prins în cârlige, un morun mare
Zăcea afară pe o cărare.

Atunci el zice către pescar :

„Spune-mi, măi frate, să știu, măcar,
Ce gând ai astă-zi să faci cu mine ?

— Am să-ți tai capul, frumos și bine.

Apoi te-oiu duce la București,

Unde voiu face să te 'ntâlnești

Cu personagiuri foarte 'nsemnate,

Cari te-or pune între bucate.“

Nu prea 'nțelege bietul morun

Atâtea vorbe ce i se spun.

Iarăși se 'ntoarce cu întristare

Și îl întreabă cu voce tare :

„Aceste 'n minte-mi nu prea încap,

Căci cum voiu merge fără de cap?
 – E! Cap nu-ți trebuie, pescarul zice.
 Făr' de cap poate ești mai fericit.
 Apoi mai află, că 'n București
 Cu cap chiar oameni rar întâlnești."

II.

COCOȘUL ȘI SOBOLUL

Cucurigugu! într'o dimineață
 Cânta cocoșelul încă 'n cotoneață.
 „Ce tot cucurigu? zice un sobol.
 Cum văz eu, ți-e capul de creier cam gol,
 Dacă-ți pare bine, văzând că răsare
 Soarele, ce face căldură-așa mare.
 N'o să taci odată, o cocoș mișel?
 – Nu! răspunde 'ndată mândrul cocoșel.
 Orbule sărmene! Tu nu ești în stare
 Să admiri lumina soarelui-răsare.
 Eu, care am ochii dați de Dumnezeu,
 Ca să mă uit țintă chiar în globul său,
 Simț l'a sa vedere mare fericire
 Și'n cântări eterne voiu a-i da mărire."
 De vreți să'ntelegeți pe sobolul meu,
 Vă spun în trei vorbe: e omul atheu.
 Iar cocoșul este a sa conștiință,
 Ce d'asupra-i strigă: Este-o Provedință.

III.

RĂȚOIUL ȘI BABOIUL

Un rățoi încet mergând
 Și în șolduri schiopătând,
 Intr'o zi se bagă 'n baltă
 Cu-alte păsări la o laltă.
 Acolo el se mândria
 Și în limba lui grăia :
 „Rațelor, să știți că'n lume
 Noi avem un mândru nume.
 Noi putem ca să umblăm
 Să sburăm și să'notăm.
 Noi împodobim natura
 Și o veselim cu gura ,
 In cât dacă am peri,
 Lacuri mândre n'ar mai fi.
 Nime'n lumea asta mare
 Calități ca noi nu are.“

Când rățoiul fanfaron
 Măcăia pe acest ton,
 Un micuț baboi de pește 1)
 Ascultându-l îi grăește :
 „Frățioare, cum nu ești
 Mai modest, când măcăești?“

(1) Peștele cel mic, care peste Milcov se numește *chituc* sau *porcușor*.

Zici că umbli, dar poți oare
 Să te 'ntreci cu căprioare ?
 Zici că sbori, dar ai putea
 Să te 'ntreci c'o rândunea ?
 Zici că 'noți, dar poți în fine
 Să te ții măcar de mine ?
 Zici că cânți, dar nu gândești
 Că urechile-asurzești ?
 Mac ! mac ! mac ! Ce mai cântare !
 Nerozia cea mai mare !
 Nu e totul de-a cânta,
 Că din toate știi ceva :
 E mai bine-a ști puține
 Insă a le ști mai bine. "

IV.

LUPOAICA ȘI PUII SĂI

O lupoaică-odată s'a fost deochiat :
 Oftica, podagra, o țineau în pat.
 Puii săi văzând-o, mult se întristau,
 Să 'nvârtea 'mprejuru-i și o întrebau :
 „Spune-ne, măicuță, unde am găsi
 Vre o doctoriă, spre-a te lecui ?
 N'ai vreun amic sincer, sau vreun frățior,
 Să mergem a-i cere vre un ajutor ?“
 Lupoaica răspunde : „Nu am, dragii mei,

Fiind că noi, lupii, suntem mari mișei !
Cât trăim în lume, la alt nu lucrăm
De-cât cu mâncarea burta s'o umflăm."

Fabula aceasta, vreți s'o deslegați ?
Egoistul n'arc, nici amici, nici frați.

V.

PITULICEA ȘI CURCANUL

Pitulicea drăgăstoasă
Intr'o zi se inspira
Și-a ei voce-armonioasă
Universul încânta.

Sburătoare foarte multe
Venia 'n jurul ei mereu,
Grămădindu-se s'asculte
Pe acest modern tyrteu

Laude măgulitoare
Toate păsările-i da,
Inșă cu mai multă-ardoare
Un curcan o lăuda.

"Pe a gușei mele viață,
Zice el, v'asigur eu,

Că astfel de cântăreață
N'a mai făcut Dumnezeu.

Mândra noastră pitulice,
Pot să zic, a'ntunecat
Orice mierlă din colnice,
Orice ciocârlan moțat.

Inaintea ei cad toate
Pasărilor pământești.
S'o imite nu se poate
De cât îngerii cerești."

Așa laudă umflată
Pitulicea ascultând,
Ii întoarce dosu 'ndată
Și se duce sughițând.

O laudă prea mare
Desgustă pe ori care.

VI.

LILIACUL, VULTURUL ȘI LEUL

Discordia, ce 'n lume nu face de cât rău,
Aprinse focul urei între vultur și leu.
Acești puternici principii se ceartă, se defaimă,
Iar cerul și pământul se sgudue de spaimă.

Istoria nu spune de ce s'a 'ntărâtat
Acest duel teribil, de lume neuitat.
Dar între regi și popoli s'a observat adese
Războaie pentru lucruri de prea mici interese.
Aceia ce se știe e că adeseori
Pe câmpi de bătălie vedem rășboitori,
Ce-adună strălucite cununi de biruință,
Fără să știe nimeni măcar de-a lor ființă.

Rășboiul da începe c'un chip înverșunat :
Scadroanele de vulturi, ca fulger repetat
Și ca săgeți, s'aruncă pe-a leilor spinare
Și sfășieri cumplite comit cu-ale lor ghiare.
Ochi scoși, capete sparte, cu mii se numărau,
Apoi spre nori avântul și sborul își luau.
De altă parte, iarăși, turbată de mânia,
A leilor oștire se 'ntrece 'n vitejie,
Rupând 'n dreapta 'n stânga și la pământ trântind
Dușmanii cei cu aripi, ce țieue murind.

Câmpiile-erău pline de corpuri muribunde
Și râurile sânge duceau cu-ale lor unde.
Dar e cu neputință, la un condeiu tocit,
Ca să descrie 'n totul acest rășboi cumplit ;
Căci după două zile, când noaptea vru să vie,
Fugi pe după stele, de groază și urgie.

Dintre viețuitoare, un singur animal
Trăgea folos și parte în ășt rășboiu fatal ;

Când învingea vulturul, el s'arăta că zboară,
 Iar când învingea leul se arăta ca fiară,
 După ocaziune stindardul său schimbând
 Și după interese natura-și prefăcând.
 El are păr, sau aripi, arată ce voește
 Și noaptea pe cadavre el dănțuind răcnește :
 „Trăiască leul ! Urrra ! Jos vulturii mișei !
 Vulturul să trăiască, ca să omoare lei !“
 Și astfel ipocritul în două părți aleargă
 Și cată cea mai bună bucată să o șteargă.

De vreți, ca să cunoașteți ăst animal pocit,
 Vi-l spun : e liliacul, din scorbure eșit.

Ca să se pună capăt acestui măcel mare
 Ce secerase-atâția eroi cu necruțare,
 Vulturul și cu leul, într'o frumoasă zi,
 Făcură act de pace și lumea 'nveseli.
 Atunci soldați și principii, cu mici și cu mari nume,
 Ca frați se 'mbrățișară, spunând voios la glume,
 Ca doară să se uite trecutele dureri
 Și să mai soarbă cupa frumoaselor plăceri.
 Când însă lumea toată se veselea mai bine,
 Pe neașteptate iată și liliacul vine.
 Atunci un monarc strigă : „Puneți mâna pe el !
 Acest animal este un trădător mișel !
 Spion cu două fețe, natură blăstămată !
 El ne'nșela, vicleanul !... Să-l spânzure îndată !“
 Această 'ntărâtare, pe dată ce-o văzu,
 Vicleanul cel cu aripi în clipă dispăru.

Câți oameni de minciună, ca lilieci de noapte,
 Politică fac multă în umbră și în șoapte!
 Aci strigând: *Jos Vodă!* Aci iar înotând:
Trăiască Domnitorul! o plapomă câtând.
 Pe podul Mogoșoaiei adese se văzură
 Asemeni lighioane, făcând spume la gură.
 Chiar nume proprii multe eu v'ași putea cita,
 Dar lilieci de noapte mă tem că m'or mușca.

VII.

NOVACUL ȘI PITICUL ¹⁾

Un novac pe umeri purta un pitic,
 Un om stârpitură, de trei palme mic,
 Iară lumea toată alerga s'admire
 Curiozitatea demnă de privire.
 Ingâmfat de sine, piticul râdea
 Și cu despreț mare ne'ncetat zicea:
 „Cât sunt eu de mare! Vedeți, toți m'arată!
 Aști pigmei de oameni toți la mine cătă!”
 Un Român, ce-atuncea trecea pe acolo,
 Ii răspunde 'ndată: „Ho, pitice, ho!
 În deșert te lauzi și te umfli 'n pene:
 De și ai, ca omul, cap, ochi și sprincene,
 Însă ești ridicul cu a ta statură,

1) Vorba *novac* în mai multe părți ale Românilor se în
 trebuințează în loc de *urias*.

Care te arată chiar o pocitură.
 Cei ce se adună împrejurul tău,
 Bagă seamă bine, că toți râd mereu.
 Prostul ce-și dă aer, laude și nume,
 Pururea ajunge huiduit de lume.

VIII.

OILE ȘI MĂCIEȘUL

Se 'ntunecase cerul, tuna și fulgera.
 Mai multe oi răsnite fugea și alerga,
 Cari încotr'o să scape de vijelia grea.
 Un măcieș sălbatec atuncea le zicea :
 „Veniți, dragelor mele ! Aici curând veniți !
 Am ramuri îndestule ca să v'adăpostiți.“

Mai multe oi atuncea sub el se grămădesc,
 Căci oile cred lesne pe cei ce le vorbesc.
 Ce se întâmplă însă ? Când ploaia încetă,
 Când soarele pe ceruri frumos se arătă,
 Vrând bieteile să plece, vedea că nu putea :
 Cu ghimpii săi, măceșul de lână le ținea.
 Atunci, nevoie mare, se 'ntind, se svârcolesc,
 Le pârâia spinarea... In fine, reușesc ;
 Însă se văd mai tunse : mai toată lâna lor
 Pe rămuri rămăsese și spânzura fuior.
 Incep să strige-atuncea, la măcieș sbierând :

„Măceș, dar dă-ne lâna !” — „Nici să vă treacă'n gând!
Ea se cuvine mie, căci v'am adăpostit”.

— Dar cum ? Cu adăpostul nimic n'ai cheltuit.

— Sunteți niște ingrate. Imdată ați uitat,

Că eu de-a vijeliei urgie v'am scăpat.

Cărați-vă de-aice... curând, de nu voiți,

Ca să vă'ncure și pielea sub care mai trăiți !”

Eu fabula aceasta, cu adevărul său,

O 'nchin la cei ce umblă în judecăți mereu.

Măceși ce 'ncurcă lâna la bieți prigonitori,

Prin cele tribunale se văd de multe ori.

IX.

MEDICINA ȘI SĂNĂTATEA

Medicina cea 'nvățată

Și de lume căutată

Intâlnind pe Sănătate,

Cere pulsul să i-l cate.

«Ce ai dragă vecinică ?

— Foarte bine, n'am nimică. —

— Ba, te'nșeli, drăguță, tare,

Nu-ți fie cu supărare.

Pulsul tău mie-mi arată,

Că ești chiar amenințată.

Chiar vigoarea ia cea tare,

Îți prezice-o boală mare.
Arta și știința cere
Pentru tine-o prevedere :
O bolire, cât de mică,
Ca să scapi de orice frică“.

Și, cu Hipocrat în mână,
Ținând-o mereu de vână,
Medicina cea 'nvățată,
Ca s'o fac'a crede cată.
Din atâtea vorbe late
Și motive demonstrate,
Sănătatea cea voinică
Nu înțelegea nimică ;
Dar știind c'a sa vecină
Este de știință plină,
Auzind că al ei nume
Este lăudat în lume,
Crede 'n fine tot ce-i spune
Și la cură se supune.
Intâiu câteva rețete,
Apoi sânge cu lancete,
Sinapisme la picioare,
Lipitori la vinișoare,
Hapuri, prafuri, repetate...
In cât biata Sănătate
Fața-i rumenă perduse,
Ca scheletul se făcuse,
Așteptând cu lumânarea,
Ca să-și dea și chiar suflarea.

Medicina atunci zice :
„Merge bine pân' aice.
Acum, draga mea vecină,
O să iei numai morfină :
Asta, crede, o să fie
Cea din urmă doctorie.
— Ba mă iartă, vecinică,
Că de-acum nu iau nimică.
Am fost o nebună mare,
Dându-ți pân'acum crezare.
Află, că am prins la minte :
Nu mai cred, de-acu 'nainte ,
In morfine și 'n lancete
Și în fleacuri de recete.
Acum simț, că n'am nimică.
Sluga, dragă vecinică !“

De atunci ori când zărește,
Sau ori când se întâlnește
Cu vreun medic pe cărare,
Sănătatea 'n fuga mare
De el fuge și s'ascunde,
Unde nici dracul pătrunde.

X.

CÂINELE AJUNS MINISTRU

Doi câini mari de stână, din copilărie
 Trăiau într'o foarte strânsă amicie,
 Însă știți c'amorul, dulce dar ceresc,
 Traiu lung nu prea are la neamul câinesc.
 Cel ce va aceasta mai bine să știe,
 Să asculte-această mică istorie.
 Măria sa Leul, marele 'mpărat,
 Intr'o zi la sine pe Blac a chemat
 Și, ^rîncredințându-i a sa 'mpărăție,
 Primul său ministru a zis ca să fie.
 Cum aude-aceasta, Lupei cel voinic,
 Ce fusese-odată bunul său amic,
 Merge ca să-l vază, plin de fericire.
 Dar Blac, cum îl vede, strigă cu grăbire :
 „Alergați mai iute, gardieni ! Pe el !
 Acest câine vânăt este un mișel.
 De el n'am nevoie : să nu-l văz p'aice !“

Lupei se oprește și 'ntristat îi zice :
 „Foarte rău îmi pare, că Măria Ta,
 Orbit de mărire, vrei a m'alunga.
 Din copilărie noi tot împreună
 Am trăit la stână în frăție bună.
 Veneam dar acuma să văz, ce păcat
 A dat peste tine, de te-ai înălțat ?
 Credeai, că viu poate vre un os a-ți cere ?

Te'nșeli, excelență, n'am așa plăcere.
Vor veni mulți alții a te tămâia,
A-ți zice *Stăpâne* sau *Măria Ta*.
Eu mă'ntorc la stână, la-a mea datorie,
Și-ți urez, ingrate, inima să-ți vie“.

Lași, cari vă'ntoarceți ochii speriați
De la cei ce-odată v'au iubit ca frați, —
Inimi, ce vă vindeți ca pastrama 'n piață,
Pentru ca s'ajungeți la mărire 'n viață, —
Parveniți, ce creșteți trăind cu venin, —
Fabula aceasta vouă o închin !

XI

COCHETA ȘI BUJORUL

Toate fetele s'adună
Cu flăcăii de'mpreună,
Joacă, sar, se'nebunesc
Și în horă dănțuesc.
Numai Rada cea bălaie,
Fata mic'a lui moș Nae
Cu ochi negri ca de foc
Cari țin pe om în loc,
Numai ea fuge de lume
Și de hore și de glume.
„Ce să aibă oare ea ?

Toate fetele-și zicea.
Va să se călugărească,
Sau fată să 'mbătrânească ?"
Rada însă se gătea,
Tot frumos se 'mpodobe
N'avea gând de mănăstire,
Ci visa la fericire :
Visa drum la București,
Visa case boerești,
Visa coc și pălărie,
Rochii de mătăsărie,
Mănuși fine de Paris
Și viață 'n dulce vis.
Mumă, frați, surori, căsuță,
Găini, puice, miel, văcuță,
Toate vrea a le uita,
Urmărind dorința sa.

De plecare se gătește.
Nimic alta nu gândește.
Însă pân'a nu pleca
În călătoria sa,
Rada merge 'n grădiniță,
Să-și ia flori pentru cosiță,
Dar, când florile smulgea,
Un bujor așa-i zicea :
„Tu te duci, Rado, departe !
Mergi să cați în altă parte
Ale vieței năluciri

Și frumoase fericiri.
Dar de vrei, dragă copilă,
Să fii tot ca o zambilă,
Fără să te vestejești,
Nu te duce 'n București !
Acolo lumea se strică :
Tărăncuța frumușică
Iși pătează, vrând nevrând,
Fruntea candidă curând.
Șezi cu noi, dragă, mai bine !"
Zise floarea cu suspine.

Iar cocheta răspundea :
„Destul, dragă floricea !
Vorba-ți lungă și plăcută
Mergi la alții de-o 'mprumută.
Acum geaba îmi vorbești :
Plec, mă duc la București !“

XII

OAIA ȘI PIȚIGOIUL

O oaie păștea 'n luncă sub ochii lui Lupei.
Un pițigoiu, văzând-o, dă roată 'n jurul ei,
Se învârtește, cată, să poată apuca
Vre-o câțiva fioci de lână de pe spinarea sa.
Avea mare nevoie de așa material,

Căci el făcea un leagăn sub poala unui mal,
 În care să resfețe copiii viitori,
 Ce-i promitea amorul prin crânguri și prin flori.
 Astfel de proceduri, firești la pițigoi,
 Nu sunt bine văzute în lumea cea de oi.
 De-aceia, oaia noastră, din coadă scuturând,
 În loc se răsuțește, refuzu-i arătând.

Atuncea pițigoiul începe a striga :

„Ce fel ! Un floc de lână n'o să voești a-mi-da ?
 Tu, lăudată 'n lume, că ai un suflet bun,
 Poți fi atât de-avară, când adevăr îți spun,
 Că-mi trebui pentru cuibul, ce fac la pușori ?
 Și-apoi ce lucru mare ! Vre-o câțiva flocușori !
 Această blană albă, cu care te mândrești,
 Ca mâni ți-o tunde Baciul și-atunci ce folosești ?
 — Nu pot, răspunde oaia și am mare cuvânt.
 Să știi că ori ce lucru, aice, pe pământ,
 De dibăcie-atârnă. De-a foarfecei tunsoare
 Nimica n'am ce zice, fiindcă nu mă doare,
 Dar când cineva vine să-mi smulgă din spinare
 Un floc sau doi de lână, mă supăr foarte tare.“

Când oameni onorabili se duc la vreun avut,
 Să-i ceară, la nevoie, ceva în împrumut,
 Avutul mai adesea refuză de a da,
 Dar vine șarlatanul cu dibăcia sa,
 În lăzile lui pline răsbate 'ncetișor,
 Și ca pe-o oaiă proastă îl tunde binișor.

XIII.

LEUL ȘI IEPURELE

Intr'o zi cu soare, împăratul Leu
 Se primbla ferice în regatul său.
 Intr'o poeniță, iată că 'ntâlnește
 Un iepure june și-astfel îi grăește :
 „Joacă-te, copile! Nu te spăimânta!
 Nu am gust să turbur fericirea ta.
 Apoi, ca un rege, ce câte odată
 De supuși voiește puțin joc să-și bată,
 Zice : „Știu prea bine, cât ești de voinic,
 Că vezi chiar în umbră un rău inamic.“
 Iepurașul nostru, plin de 'ncredințare
 Că 'n acea zi Leul gânduri rele n'are,
 Cu curaj răspunde : „Vai! Mărturisesc,
 Că eu chiar de umbra mea mă îngrijesc.

Dar am aflat, Sire,

Că și-a ta Mărire,

Când cocoșul cântă, se sperie tare (1)
 La un Rege mândru, putinte și mare,
 Așa slăbiciune, eu, iepure mic,
 Nu mă pricep, Sire, cum să o esplic.“
 Leul de rușine fruntea-și încrețește,
 Iară iepurașul fuge 'nțelepțește.
 Slăbiciuni străine să nu osândim!

(1) Istoria naturală ne spune, că leul de nimic nu se spăimântă mai tare ea de cântarea cocoșului.

Incă de se poate să le coperim,—
 Căci și ale noastre, poate cu dreptate,
 Pot să fiă de-alții amar criticate.

XIV.

R O Z A

O roză, înamorată de mândrele-i culori,
 Desprețuia cu fală pe celelalte flori.
 Pe malul unei gârle cu apă curgătoare
 Ea se uita trufașă la fruntea-i răpitoare,
 Dar iată că de-o dată suflarea unui vânt
 O încovoiaie iute și-o pleacă spre pământ.
 Apoi foile sale, frumoase, tinerele,
 Le spulberă, le suflă, le duce, vai de ele!
 Tot una câte una, pe unda apei vii.
 Ce duce foi de roze cu sute și cu mii.

Fetițe! Frumusețea ca astă roză vine :
 Se naște, trece, pierе, cât meteorul ține.
 Aceasta e ursita, ce tatăl cel ceresc
 A rezervat acelor ce pe pământ trăiesc.

XV.

MĂRUL CREȚESC

Un măr crețesc odată,
Frumos ca un bujor,
Pe-o ramură plecată
Sta mândru rumeor.
El, încântat de sine,
Zicea la privitori :
„Uitați-vă la mine,
La mândrele-mi colori !
Natura generoasă,
Vedeți, mi-a dăruit
O peliță frumoasă,
Cum nu s'a pomenit.
Toți arborii la mine
Să 'nchină ne'ncetat ;
Chiar pomul, ce mă ține,
De mine e 'ncântat ;
Și fluturi și albine.
Și oamenii, ce trec,
Să uită ntâiu la mine,
M'admiră și-apoi plec.
A geloziei gură
Cum s'o închid nu știu,
Când chiar de la natură
Așa mi-e dat să fiu.“

Cu astfel de mândrie,
Trufașul măr cânta

Și cu cochetărie
În vânt se legăna.
Dar astă fericire,
Vai, mult nu a durat
Și-a soartei prigonire
Pe măr nu l-a cruțat.
Un vânt ușor aduce
Un vierme mititel
Și-acesta se 'ntroduce
Încet, încet în el.
Adio, frumusețe
La mărul cel creșesc!
Roșeată, tinerețe,
De moarte se gâtesc!

Nici tinerețe,
Nici frumusețe,
Să nu ne 'mbete cu fumul lor,—
Căci vânturi grele,
Cu dureri rele
Adesea viața ne împresor.
Adese-amare muștrări de cuget
Amar ne strânge inima 'n sân—
Și-al conștiinții teribil muget
Ne dă pe față al nostru chin.

XVI.

IEPURELE RETRAS

Un iepure june, retras de la lume
Și chiar de la Curte, unde avea nume,
Departa de sgomot, trăia fericit,
Intr'o poeniță de crâng înverzit.
Frate-său cel mare într'o zi îi zice :
„Aide iar la Curte! Nu vezi, că aice
Ți se pierde timpul fără vre un scop?
Ce-ai câștigat oare, că ești misantrop?
Iți pierzi tinerețea în singurătate :
Vijelia, ploaia, grindina te bate.
Toți anii vieței vezi, că se strecor,
Păscând iarbă proastă în ăst crângușor.
Hai, fă-te ministru ! Publicul te cere
Și la toți ai noștri ai face plăcere“.
Iepurele pustnic răspunde zâmbind :
„Când aci mă aflu fericit trăind,
Când am tot ce-mi trebui și tot ce îmi place,
Nu știu de ce, frate, ministru m'ași face.
In obscuritatea în care trăiesc,
Liber și în pace, eu mă mulțumesc
Să observ a lumii deșeartă mărire
Și a pasiunii tristă rătăcire.
In a mea poiană eu sunt domnitor,
Nu văd mina falșă de lingușitor,
Nu am nici o grijă de vreo rea credință,
Nu îmi este frică de nici o ființă.

Apoi află, frate, că cu cât mai mult
 Inima-mi ascunsă eu voesc s'ascult,
 Am încredințare, c'a lunei mărire
 E stânca, ce sparge orice fericire“.

XVII.

FLUTURELE ȘI VARZA

Un mândru fluturul,
 Ca vântul ușurel,
 Cu patru aripioare,
 Zbura din floare 'n floare.
 O varză ce-altă dată
 Fusese doica sa,
 Cu vocea înfundată
 Incepe a-l chiema :
 „De ce m'ai părăsit,
 O fiul meu iubit ?
 O, vino un minut,
 Să văd cum ai crescut !
 Măcar cât de puțin
 In brațe să te țin !“
 — „Ba pune-ți pofta 'n cuiu !
 Eu nu pot să mă pui,
 Pe-o proastă foaie lată,
 Buboasă și umflată.
 Când sunt mereu chemat,
 Primit și 'mbrățișat
 De crini, de viorele,
 De roze, micșunele,

Cum vrei să mă 'njosesc
Pe jos să mă târăsc ?
De-astfel de degradare
Ce-ar zice lumea mare ?"
Iar varza foaie lată
Răspunde întristată :
„Dar mult mi te-ai prostiț,
Și mult mi te-ai mândrit,
O domnișorul meu !
Tu ai uitat, când eu
Iți dam frunzele mele
Și tu rodeai din ele,
Când că omidă mică
Erai mai o nimică.
Dar poate ai cuvânt,
Căci pe acest pământ
Sunt mulți nesocotiți,
De soartă favoriți,
Ce nu mai vor să vază
Și chiar se rușinează,
De cei ce i-au născut
Sau bine le-au făcut“.

XVIII.

PURICELE ȘI POETUL

Născut în murdărie, un purice odată,
Făcând mereu gambade, la un poet s'arată.

„A! — zice — Domnul meu,
Nu știi poate, că eu

Am misiunea mare
 Să sug cu ne'ncetare
 La sânge omenesc?
 De asta eu trăesc.
 Eu nu știu să fac glume :
 Nu cruț pe nime 'n lume.
 Pe tine mai ales
 Am să te pișc mai des,
 Fiindcă văz că-ți place
 A nu lăsa în pace,
 Nici broaște, nici măgari,
 Nici purici, nici țânțari“.

Poetul îi răspunde : „In adevăr, voinice,
 Origina-ți ilustră așa te 'nvață-a zice.

Dar află, că mai mult
 N'am timp, ca să te-ascult.
 Un purice ce pișcă,
 Atâta doar mă mișcă,
 Cât trebui s'ostenesc
 Să-l prind și să-l turtesc“.

La libeliști obraznici, ce n'au măcar rușine,
 Cu fabula aceasta a le răspunde-mi vine.

XIX.

COCOȘUL ȘI RUBINUL

Un cocoș scurmând,
 Nutriment cătând,
 Află un rubin
 Lucitor și fin.

Cearcă a-l mânca,
Dar, ori cât ciocnea,
Tot nu reușea.
Atunci mânios
Il trântește jos,
Zicând : „Ce păcat,
Că nu-i de mâncat!
Nu știu, ce gust au
Oamenii ce dau
Bani pe lucru-așa,
Ce nu-l pot mânca“.

Câți cocoși nemernici în această lume
Lucrurile scumpe le tratează 'n glume!

XX.

FLUTURELE ȘI FIUL SĂU

Un fluture cu minte zicea fiului său:
„Ascultă-mă, copile, căci voiu binele tău!
Te văz, că umbli-adeșea pe lângă lumânare
Și dai pe-acolo roata cu o plăcere mare.
Dar află, c'aste flăcări, ce ochii tăi uimesc,
Adeșea aduc moarte la neamul fluturesc.
De multe ori ca tine eu am lăsat pe ele
Fășii și fășioare din aripele mele!
De cât pe astă lampă cu splendide culori,
Mai bine cată-ți locul la câmp, pe niscai flori“.

Promite fluturelul de-odată să asculte
Pe bunul său părinte, ce știe lucruri multe,

Dar cum se depărtează, ca un nesocotit
 Incepe să-l defaime, uitând ce-a auzit.
 „Bătrânii totdeauna sunt îngroziți de frică.
 Ei văd peire mare chiar unde nu-i nimică.
 Am da semn de prostie, noi, junii sburători,
 De ne-am lăsa conduce de-așa conducători.
 Această lampă este de fericire plină.
 Să mergem dar la dânsa ! Să mergem la lumină !“

El zice și s'avântă în mii de 'nvârtituri, —
 Se duce, vine, fuge și'n splendide figuri,
 Frumoasele lui aripi la cei ce-l văd arată,
 Tot aur și rubine, mândreța nestimată.
 El face rotocoale, se răsuțe'n loc,
 Dar ochii lui ațintă al flacărilor foc.
 Și pe cilindrul lampei el vrea să se strecoare.
 Acolo, sărmănelul, fără a gândi că moare,
 Străvede fericirea, ce-atât a fost visat !
 S'aruncă dar de-odată, dar, când l-a 'mpresurat
 Vulvoarea înfocată, văzu că nu-i scăpare
 Și când își da suflarea striga în gura mare :
 „Amar de cei ce-ascultă dorințe nebunești,
 In loc să respecteze consilii părințești !

XXI.

PLĂCINTARUL

„Plăcinte calde ! Calde plăcinte !
 Cine poștește ? Că sunt fierbinte !“
 Astfel, în piață, un plăcintar

Striga alături c'un covrigar.
Iar de sub tavă fumul eșia
In rotocoale și fâlfâia.
Mă duc cu poftă, iau o bucată,
Dar—vai!—plăcinta cea laudată,
In loc să fie caldă, gustoasă,
Era și rece și puturoasă.

Adeseori miniștrii promet lucruri frumoase,
Adeseori pe-afișuri cetim lucruri pompoase,
Dar cercetând pe urmă soliditatea lor,
Aflăm că toate-acele sunt numai fum ușor.

XXII.

COPILUL ȘI LUMÂNAREA

Un școlar, ce seara studia cu zel,
Zise lumânării ce sta lângă el :
„Tu în toată seara strălucești mereu.
Cum nu pot ca tine să lucesc și eu !
Dacă, ca la tine, soarele-ar luci
Peste a mea frunte, ce om mare-ași fi !“
Atunci lumânarea, care-l asculta,
Se întoarce tristă și-i răspunde-așa :
„O, nebun ce ești,
Nu știi ce dorești !
Eu, ce-i drept, lucesc, —
Insă mă topesc.“

XXIII.

BROSCOIUL ȘI BOUL

Un broscoiu văzând
Pe un bou păscând,
Incepe-a striga
Și-a se lăuda,
Că el e în stare
Să se facă mare,
Ca acel voinic,
Ce Murgilă-i zic.
Broscărimea sare
Atunci cu mirare
Și îi zice: „Hai,
Să vedem încai,
Ce fel ni se spune,
O așa minune!
Haide, nene, hai,
Fă-te bou, ce stai?
— Broaște ticăloase,
Broaște păcătoase,
Dar poftim, priviți!“
Atunci el îndată
Strânge gura-i lată
Și 'ncepe-a sufla
Și a se umfla.
Apoi se sucește,
In loc se 'nvârtește,
Tot mereu suflând,

Mereu întrebând :
Dacă nu se pare,
Că-i destul de mare.
Broaștele-atunci zic,
Că el e tot mic
Și că nu ajunge
Pe acel ce 'mpunge
Nici cât un vițel,
Ce sta lângă el.
Atunci cu 'nfocare
De opt ori mai mare
Atât s'a umflat,
Incât a crăpat.

Cine vrea s'ajungă
Lumea s'o împungă,
Fără-a măsura
Micșorimea sa,
Cade în noroiu
Ca acest broscoiu.

XXIV

MUMA și COPILUL

O cucoană odinioară mândră pe la toți spunea,
Că nu e copil pe lume ca copilul ce-are ea.

„Vedeți ? zice, trei ani are,
Și-i cu minte ca om mare.
El nu face nebunii,

Precum fac ceilalți copii.
 El mănâncă cu măsură,
 Fără ca să facă gură.
 Noaptea doarme liniștit, —
 Ziua 'nvață nesilit :
 Înțelege franțuzește, —
 Rumpe chiar și la nemțește“.

Ascultând așa minune, un vecin, greu crezător,
 Trage pe copil de-o parte și îi zice 'ncetișor :
 „Mănânci tu ceva bomboane, — sau preferi să
 mănânci poame ?

— Nu, nimica, — mama zice că acum nu-mi este foame.

— Vrei tu nebunii să facem ? Aide să te 'nvăț
 un joc !

— Nu se poate, — mama zice că trebuie să stau pe loc“.

Făr' s'aduc vr'o supărare,
 Cred c'acest copil ciudat
 Are multă-asemănare
 Cu poporul apăsător.
 Când guvernul îl constrânge
 A se zice fericit,
 Nu cutează a se plânge,
 Ci s'arată mulțumit.

 XXV.

DOUA BROAȘTE

Două broaște într'o baltă
 Ducea viața la olaltă,
 Tot din loc în loc sărind

Și mereu orăcând.
Iată însă că de-odată
Ele văd balta uscată
Și căldura lui Cuptor
Le făcea de apă dor.
Atunci lasă balta seacă
Și-amândouă pe drum pleacă,
Doar vr'o apă vor găsi
Să se poată răcori!
După cale 'ndelungată,
La un puț sosesc de-odată
Și în fundul lui zăresc
Elementul ce doresc.
Cea mai jună atunci zice :
„Iată lacul cel ferice, —
Iată raiul ce dorim!
Aide iute să sărim !“
Însă cea mai bătrâoară
Zice : „Ia stai, surioară,
Să vedem, să ne gândim,
Nu cumva să ne greșim !
Acest puț cu apă rece
Poate până mâni să sece.
Atunci oare cum sărim
De-om voi ca să eșim ?“

La ori-ce pas se cuvine
Să reflecte omul bine.
Pripa totdeauna-i rea ;
Vă feriți, copii, de ea !

CARTEA A PATRA

I

VULPEA ȘI PISICA

Pe-o poliță înaltă, într'o cămar' odată
O oală cu smântână sta bine așezată.
Pisica cea de casă se tot uita la ea
Și, neputând ajunge, mustățile-și lingea.
Dar iată că și-o vulpe se 'ntâmplă ca să vie,
Crezând c'acolo este vre o găinărie.
Cum vede pe pisică, îi zice: „Ce pândești ?
Au nu-ți place smântâna ce'n oală o privești ?“
Pisica îi răspunde : „Ba-mi place foarte tare,
Dar vezi, acumă, dragă, mă aflu 'n postul mare.
Te rog însă privește colo sub grindă, sus,
Ce mândră clădărie de struguri s'a mai pus !
Am auzit că-ți place această mîncărică.
Mănâncă, dragă vulpe—și nu-ți va fi nimică !
Iar vulpea, ce la struguri s'ajungă nu putea,
Răspunde : „Sunt prea acri, nu-mi place, draga mea !“

Adese se întâmplă, ca să ne păcălim,
Când cu prea mare spirit voim să ne mândrim.

II

PE JOS ȘI PE SUS

Intr'o zi ploa,
Cu cofa turna ;
Se făcuse grea,
Calea pe șosea.
Iar prin București
Trăsuri boerești
Sfârâiau mereu
Prin noroiul greu.
Unii sacagii,
Birjari, chirigii,
Băteau caii lor
Fără nici un dor
Și-i sileau mereu
Prin noroiul greu.
Un țăran milos,
Ce mergea pe jos,
Zieea ne 'necat:
„Doamne, ce păcat !
Cârmuirea-i rea.
Cum de lasă ea
Pe-acești sacagii,
Birjarii, chirigii,
De bat fără dor
Astfel caii lor ?
Zău, pre legea mea,
Cârmuirea-i rea !

Eu, de-ași fi ceva,
Zău, nu i-ași lăsa“.

Trece mai un an
Și acel țaran
Prin oraș mergea
Cu o birjă rea,
Cu cai gârboviți,
Schiopi și schilodiți
Și-i bătea mereu
Prin noroiul greu,
Iar cei ce-l vedeau
Mereu îi ziceau :
„Omule câinos,
Birjar ticălos,
Milă cum de n'ai,
De bați bieții cai ?
Cum de-i pedepsești,
Dacă nu-i hrănești ?
Nu vezi, că nu pot,
Și-or să cadă 'n bot ?“

Fabula e de nimică.
Însă e adevărat,
Că acel ce se ridică,
Uită tot ce-a învățat.
De nevoie sau plăcere,
Fie nobil sau țaran,
Cel ce-ajunge la putere,
Se preface în tiran.

III

ȘOARECELE IN BIBLIOTECA

Intr'o bibliotecă, frumoasă și bogată,
 Un șoricel de casă se cuibărise-odată :
 Făcuse cunoștință cu marii autori,
 Cu cei mai mari la nume poeți și oratori.
 El toată ziua de dâșii se ținea
 Și la hârtie fină mereu, mereu rodea.
 O filomelă-l vede din colivia sa
 Și-i zice : „Hei vecine ! Ce bună-i soarta ta !
 Cu ce idei frumoase tu spiritu-ți nutrești !
 In sânul poeziei ca îngerii trăești !
 Ah, cum nu pot ca tine să mai petrec și eu !
 Iar șoricelul zice : „Nu sunt așa prost eu !
 In cărțile aceste, eu, draga mea, nu cat
 S'ajung poet cu nume sau mare învățat.
 Cu gloria deșertă eu nu mă mulțumesc,
 Ci voiu să-mi umplu burta și roz ca să trăiesc.“

Maxima asta mare,
 De vrei să mă întrebați,
 Să pune în lucrare
 De domnii literați.

IV.

ȘEARPELE ȘI ARICIUL

Un șearpe vânăt, bătrân și rece,
 Pe iarba verde, lungit, dormea.

Din întâmplare pe-acolo trece
Un ariciu, care nici nu-l zărea.
Dând peste dânsul, țepele sale
Le 'nfige 'n șearpe făr'a voi.
Atunci acesta îi sare 'n cale,
Decis cu moartea a-l pedepsi.
El se aruncă plin de furoare
Pre adversarul ce l-a rănit:
Limbi ascuțite, veninătoare,
Cătă s'arunce pe el cumplit.
Ariciul însă se ghemuește
Cu 'nțelepciune în pielea sa,
In cât dușmanul nu întâlnește
De cât țepi gata a-l înghimpa.
Șearpele însă, cu cât mai tare
Pe-ariciu s'aruncă, cu-atât simțea,
C'a lui lovire putere n'are
Și că nimica nu folosea.
Limbele-i rupte, de sânge pline,
Le vede 'n iarbă cum tremura.
Atunci decide, c'a sa rușine
Să o ascunză în gura sa.

- Când vr'o insultă neașteptată
Vine onoarea a ne lovi,
Să nu ne prinză mânia 'ndată,
Ci să știm încă a o domni.
Căci nebunia de răzbunare
Face scandaluri adeseori
Și în rușine, cu mult mai mare,
Poate atrage pe muritori.

V.

CEARTA DULĂILOR

Doi dulăi se băteau tare.
Se vedea pe-a lor spinare
Rane-adânci de mușcături,
Ce-și făceau cu-ale lor guri.
Dar ce provocase oare
Astă ceartă 'ngrozitoare?
Nimie. Câinii deseori,
Ca și unii oratori,
Pentr'o mică secătură,
Pân' la moarte își dau gură.
Campionii osteniți,
Gâfâie pe jos trântiți.
Dup'o scurtă așteptare,
Unul pe-altul iarăși sare
Și, cu ochii încruntați,
Plini de furie, turbați,
Iarăși se sfâșie tare,
Cu cumplita 'nversunare.
Dup' atâtea trântituri,
Dup' atâtea mușcături,
Tot s'ar mai fi dat cruțare
La a sângelui vărsare;
Poate s'ar mai fi oprit,
Poate-ar mai fi ostenit,
Acești mari atleți, ce'n lume
Își făcuse mare nume, =

Dar o ceată de copii,
Ce făceau la nebunii,
Ii sumuță iar și 'ndată
Lupt'ajunge mai turbată.
Nici Achile, nici Hectòr,
La Troada 'n lupta lor,
N'au putut ca să arate
Loviri mai înfricoșate.
De când lumea s'a făcut,
Așa luptă n'a văzut.

Dar nemaî putând în fine
A se mai ținea pe vine,
Un dulău un ochi perzând
Altul nasul jos lăsând,
Cad mai morți jos pe cărare,
Iar copiii, veseli tare,
De ei râd și hohotesc,
Până ce se ostenesc.

Oameni mari și luminați
Patrioți adevărați !
Când pentru nimic v'aprindeți
Și în lupte vă întindeți,
Cugetați și reflectați,
Că, pe când voi disputați,
Se profit' ambițioșii,
Nătărăii sau geloșii.

VI

CIOROIUL ȘI VULPOIUL

Un cioroiu odată a fost înhățat
Un puiu de sub cloșca unui om din sat.
Cu-a sa pradă iute într'un nuc se pune
Și se pregătește bine să dejune.
Iată că pe-acolo trece un vulpoiul,
Care 'ndată-i zice : „O, dragă cioroiu !
Cât de bine-mi pare ! Astă întâlnire
Pentru mine este mare fericire.
Eu te-ador pe tine, pentru că tu ești
Pasărea măiastră acea din povești.
Ce negreață mândră ai tu pe spinare !
Ce cioc întors bine, făcut pe cântare !
Eu nu crez, că are lumea un tyrteu,
Care să egale viersulețul tău.
Cântă-mi, cioroiu dragă, înc'o simfonie.
Care să mai miște a mea veselie !“

Măgulit, cioroiul, cearcă a cânta, —
Dar, cum cască gura, cade prada sa.
Răpede vulpoiul puiu îl înhață
Și mâncându l zice : „Așa te învață !
Află că cel care umblă-a limguși
Știe din spinarea altor'a trăi.“

VII

GRIERELE ȘI FURNICA

Pe o iarnă friguroasă,
 Sub o talpă scorburosă,
 Un biet grier pirotea
 Și tușind mereu zăcea.
 Cel ce vara cu cântarea
 Amețea toată suflarea,
 Ajunsese leșinat
 Și ca un schelet uscat

„Foamea o să mă omoare!
 Zise el eșind la soare.
 Vai de mine! Nu mai pot!
 Vocea mi-a pierit de tot.
 Unde să mă duc a cere
 Măcar vre o mângâiere?
 Cum o fi, o să mă duc
 La tulpina celui nuc,
 La furnica cea avută,
 De și știu, că nu 'mprumută.
 De mi-o da, de nu mi-o da,
 O să-i cer să-mi dea ceva.“

Grierele s'opintește,
 Spre nuc sare și sosește.
 „Vecinică, zise el,
 Sunt un greere mișel.
 Inima mi-e sfărâmată

Și de foame leșinată.
Te rog, dă-mi vreun ajutor
Și nu mă lăsa să mor!
Știu, că lumea-ți poartă ură
Și îți zice sgârcitură, —
Dar eu cred că lumea-i rea
Și că vecinica mea
Este binefăcătoare,
Cum puține sunt sub soare.
— O, vecine, ai cuvânt,
Să mă judeci precum sunt.
Vino dar, de șezi cu mine,
Pân' s'o face cald și bine.
Critice-mă lumea rea,
Căci așa-i făcută ea!
Calomniei n'ai ce-i face,
Când voește să te-atace.
Calomnia știu c'ar vrea
Chiar pe soare a-l păta.
Dar ascultă-mă pe mine :
Pentru anul viitor
Fă-te mai prevăzător!
Lasă lenea și-ți adună
O provizie mai bună,
Ca să poți a te nutri
Fără a cerșetori“.

VIII

RÂNDUNICA ȘI PĂSTORUL

Incepea Octombree. Florile perise.
 Dimineața brume pe câmpii cădeau.
 Cântecelul 'n aer de tot amorfise.
 Toamna vestea iarna. Vulturii țipau.

„Rămâi sănătoasă, țară prea ferice
 Și tu, cuib, în care traiul mi-a fost lin!
 Rămâneți cu bine, căci mă duc de-aice
 Către alte țărături cu cer mai senin!“

Astfel o duioasă mândră rândunică,
 Stând pa o ruină, dorul își spunea.
 Un păstor atuncea începe să-i zică:
 „Du-te de aicea, dragă păsărea!“

Lasă aste locuri de dureri și rele,
 Unde nimeni n'are ce mai aștepta!
 Tu ești ca și visul soțioarei mele,
 Care a mea viață dulce legăna.

Până eri, ingrata, îmi jura iubire
 Și eri de odată — vai! — m'a părăsit:
 A luat cu dânsa a mea fericire
 Și-am rămas pe lume ca un pom trăsmit!“

Alt păstor mai matur, ascultându-l zice:
 „Prostule, nebune! Ce te tânguești?
 Care om pe lume este mai ferice,
 Că să aibi cuvântul soarta să-i râvnești?“

Ori și ce femeie este-o rândunică,
Care-și schimbă locul după gust și plac :
Încă dacă este ceva frumușică,
Face-aripi și zboară ca un liliac“.

IX

DOMNUL ȘI ȚARA

Intr'o țară oarecare, cam constituțională,
Se 'ntronase tirania ca o hidră infernală.
Domnul țarei, bun de fire, voia răul a 'ndrepta,
Pe popor a ușura
Și mai bune legi a-i da.
Dar ca să se 'ncredințeze, dacă e adevărat,
Că poporu-i apăsător,
Se decide să se ducă, pe ascuns și travestit,
Neștiut și nesimțit,
Ca să vadă chiar cu ochii, cum supușii săi trăiesc
Și de ce se tânguesc.
Iar miniștrii curtezani,
Ai poporului tirani,
De îndată ce simțiră,
Lucrurile pregătiră,
Astfel, că în ori ce sat
Era domnul așteptat.
Țărănimea în picioare
Sta ca'n zi de sărbătoare :
Sdrențele, ca prin minune,
Se prefac în haine bune,

In tot locul lăutari
 Și în hore fete mari
 Și flăcăi frumoși gătiți,
 Ca de nuntă 'mpodobiți.
 Babele 'n cămăși curate,
 Se ocupă de bucate.
 Pasărea din bățatură
 E gătită de friptură.
 Pita neagră și comună
 Se preface 'n pâine bună.
 Domnul crede
 Tot ce vede
 Și se 'ntoarce mulțumit,
 Cu deplină 'ncredințare, că poporu-i fericit.
 Când miniștrii vor s'adoarmă pe ai noștri domnitori,
 Relele, care ne-apasă, le acopere cu flori.

X.

GRIERUȘUL

Pe lângă bordeiul unui lăcătuș,
 Trăia lin și'n pace un biet grieruș.
 Grierușul însă, de filosofie,
 O știți foarte bine, nu prea vă să știe.
 Gura nu-i mai tace; țârâe mereu, —
 Se asvârle, sare împrejurul său.
 Ne-având nici o treabă, într'o zi el zice:
 „Nu știu, zău, ce naiba stau eu tot aice?
 Corpul meu cel sprinten, tonul meu frumos,
 Viersul meu cel dulce și armonios,

Sunt predestinate ca să joace 'n lume
 Un rol mult mai mare, care să-mi dea nume
 Ce stau dar aice? Aide, să mă duc,
 Către lumea mare calea să-mi apuc!"

Grierușul pleacă pe-o câmpie mare.
 Fantasii și visuri mari în capu-i are.
 Dar cu cât mai tare se înainta,
 Cu atâta vântul corpul îi sufla.
 Vântul chiar se schimbă în grea vijelie,
 Iară grierușul saltă în beție.
 Pofta de cântare atunci îi veni
 Și va pe-o cărare a se mai opri.
 Dă să cânte.. suflă... dar - nefericire! -
 Gușa-i și gâtlejul cad în amorțire.
 Cât de mică notă el nu poate da
 Și 'n deșert spre ceruri cască gura sa.
 Se mai opintește cu silințe crude,
 Dar țărăitura-i tot nu se aude!
 Râd atunci gândacii ca de un mișel,
 Iar el pe cărare sta ca vai de el!

Mulți domni pe la țară oameni mari s'arată,
 Iar în capitală muști pe stradă cată.
 Se mai văd orători, ce-acasă nu tac
 Și-apoi la tribună fiasco mare fac.

XI.

CALUL ȘI LOCOMOTIVA

La o stațiune a căii ferate,
 Un cal vine-odată cu nările-umflate.
 Vede-acea mașină, ce mănâncă foc,
 Gata ca să plece, stând încă pe loc.

Necăjit îi zice :

„Dar ce faci aice ?

Ce tot țipi mereu

La auzul meu ?

Ehei, jupâneasă

Fermecătoreasă !

În deșert voești,

Ca să umilești

Strălucitul nume,

Care-l am pe lume.

Eu sunt destinat

A fi premiat !

Iar tu, sfărâmată,

Ca mâni lepădată,

Ai să putrezești,

Ai să ruginești,

Sau or să te vânză

Ca pe-un cot de pânză,

Ca un lucru prost,

Ca când n'ai fi fost.

Nu cumva îți vine,

Să te 'ntreci cu mine ?

— Ba prea bucuros,

Cal lăudăros!
Mașina pornește,
Țiue, vuește,
Muge ca un taur
Și ca un balaur, —
Merge ca furtuna
Și o ține una.
Calul galopează,
Fuge și rinchează,
Sboară pe câmpia,
Ca o vijeliă.
Dar mult nu trecu
Și calul căzu.
Obosit de tot,
Se opri în bot.
Muri, vai de el,
Ca un biet mișel!
Dar rivala sa?
Ea mereu sbura.

Când știința, arta, sunt în concurință,
Proasta ignoranță cade 'n neputință.
Cine va progresul să-l mai țină 'n loc,
Este ca și calul, un biet dobitoc.

XII.

NEVĂSTUICA

Prinzând o nevăstuică, un vizitiu odată,
Voia pe ceea lume să o trimiță 'ndată.

Atunce ea îi zice : „De ce să mă omori,
 Acuma când sunt mumă de patru pușori ?
 Apoi tu știi, că caii ți i-am lăsat în pace
 Și nici o stricăciune nu mi-a venit a-ți face.
 Ți-am respectat și furca și caierul ce-ai pus
 În esle și de-atunce prin grajd nici nu m'am dus.
 Mai știi, pe lâng'aceste, că pielea mumei mele
 Ți lecuește caii, când sunt luați de Iele¹⁾
 Mă lasă dar în pace, de pușori să-mi cat,
 Căci altfel să știi bine, te voiu numi ingrat.“
 Răspunde vizitiul : „Mă rog, să-ți tacă gura !
 Eu știu, ce ești în stare să faci cu mușcătura.
 Când dinții nevăstuicei înveninează cai,
 Vezi bine, am nevoie de pielea care-o ai.“

XIII

SMEUL SI FLUTURELE

Bine cumpănit,
 Bine potrivit,
 Smeul înălța
 Lunga coada sa
 Și-ajungea la nori
 Cu sbârnâitori.
 Astfel înălțat,

1) Spre a feri grajdurile de vizitele nevăstuicelor, se pune o furcă cu caierul, care se zice că are puterea de a le goni. Asemeni pentru mușcături se întrebuințează frecături cu piele de nevăstuică, care are de rezultat remediu eficace.

El jos s'a uitat
Și-a văzut sburând
Fluturel plăpând,
Arătând pe flori
Mândrele-i culori.
Mândru și'ngânfat,
Atunci a strigat :
„Ce umbli pe jos,
Ca un păcătos?
Vezi tu, cum sbor eu
Și mă 'nalț mereu ?
Mult mai ești mișel,
Dragă fluturel !“
Fluturelul mic
Zice : „Nu-i nimic !
Eu nu sunt gelos
De-al tău sbor frumos.
Tu ești înălțat,
Dar ești și legat
Și, fără de sfori,
N'ai ajunge 'n nori.
Apoi de-ar ploa
Și, de te-ai uda,
Cred c'ai cădea jos
Mult mai rușinos.
Dar cu sborul meu,
Crede-mă, că eu
Sunt prea mulțumit.
Sunt mai fericit

Să stau între flori,
De cât între nori“.

XIV.

DOPUL DE PLUTĂ

Un roiu de haimanale, copii ce de la școală
Duceau acasă mintea dogită ca o oală,
Trecând prin Cișmegiul, zăresc pe lac ceva.
Era un dop de plută, ce vântul îl purta.
O, ce mai jucărie li se înfățișează!
Toți câte c'o prăjină curând se înarmează
Și, toți într'o unire și într'un singur scop,
Se pun din răspuțere să bată bietul dop.
Tot gustul și plăcerea era ca să-l înnece, —
Să-l facă să se ducă cu peștii a petrece!
Dar ori câtă bătae pe bietul dop cădea,
El tot plutea pe apă, în fund nu se ducea.
Copiii nebunatici atuncea dopul lasă
Și, plini de osteneală, iau calea către casă.

Această anecdotă nu-i lucru tocmai nou.
Adesea'n țara noastră vedem așa tablou.
Câți șarlatani politici, cu vorbe mari și late,
Se cearcă să înece augusta veritate!
Dar ea mereu plutește spre a întuneca,
Mândria-ambițiunei, când cat' a se'ntrona.

XV.

MAIMUȚOIUL ȘI VULPOIUL

Animalele-și pierduse
Impăratul în războiul
Și partidă se făcuse,
Ca s'aleagă un vulpoiul.

Un vulpoiul cu mare minte,
Înțelept ca un Caton,
Negreșit, avea cuvinte
Să aspire și la tron.

Iată însă că s'arată
Un nemernic maimuțoiul,
Care vine să combată
Pe mult agerul vulpoiul.

Joacă, sare, se'nvârtește,
Tot sucește coada sa
Și în fine isbutește
La putere-a se 'nălța.

Urnele electorale
Fac adesea-așa minuni,
Că prin intrigi și cabale,
S'aleg, sau proști, sau nebuni.

Vrând vulpoiul să-și răsbune
Pentru ceea ce-a pățit,
Vino într'o zi și-i spune
Cu un aer ipocrit :

„Prea mărite împărate !
Ca un credincios supus,
Viu să-ți dau o noutate,
Ce la alții n'am mai spus.

De aice nu departe
O comoară am aflat —
Și cred, că această parte
Dumnezeu ție ți-a dat.

Vino dară de-o ia, Sire
Și fă ce-oiu voi cu ea, —
Inșă hai mai cu grăbire,
Ca nu altul să o ia !“.

Crede 'ndată maimuțoiul
Știrea care i s'a dat
Și se ia după vulpoiul,
Ce-l trăgea către păcat.

Dar comoara, arătată
De vulpoiul cel codos,
E o cursă așezată
De-un român ingenios.

O bucată de slănină
Era pusă la mijloc,
Ca s'atragă-orice jivină
Ar veni pe acest loc.

Maimuțoiul se repede.
Cursa, *crac* ! numai de cât

Și nemernicul se vede
Incleștat grozav de gât.

Până moare, se mai sbate
Impăratul cel voinic, —
Iar vulpoiul în pumni bate
Și îi zice : sic ! sic ! sic !

Când fără capacitate
La mari posturi ne 'nălțăm,
Facem lucruri încurcate
Și în curse ne 'ncurcăm.

XVI.

MOARTEA ȘI AMORUL

Amorul și cu Moartea aflându-se drumeți,
Purtau cu dânșii tolbe cu arcuri și săgeți.
Când negurele nopții peste pământ veniră,
S'opriră 'n a lor cale și 'ndată adormiră.
Atunci, ca nici odată, drumeții au făcut
O mare nerozie, cum nu s'a mai văzut.
Lăsar' ale lor arme trântite la un loc.
Și-aceasta pentru lume fu un păcat de foc.
Spre ziuă, când cocoșul din somn i-a deșteptat
Și când văzură cerul, că 'n zori s'a luminat,

Voiră ca să plece și—vai!—se întâmplă,
Că armele lor proprii nici unul nu luă.

Amorul din iuțeală

Și moartea din pripeală

Armura și-au schimbat

Și astfel au plecat.

De-atunci vedem, că Moartea de-a pururea lovește
Bătrânii tot cu arme de ale lui Amor,—
De-atunci vedem c' Amorul pe tineri îi rănește,
Cu arme de-ale Morții, cu dor omorător.

XVII.

VIORELELE ȘI BUJORUL

„Ah, ce frumusețe aici în grădină!

Laturea aceasta de flori este plină.

Dă-mi, măicuță, voie să strâng câteva!

O cunună mândră din ele-ași forma.

Dar voiu s'aleg una mai strălucitoare...

Am găsit'o. . . iat'o, ah, ce mândră floare!

Uite, măiculiță, ce bujor frumos!

— Așa e, drăguță, dar n'are miros.

Cată mai departe, colo, mai la vale,

Sub măracinișul ce stă 'n a ta cale,

Jos pe erbușoara, care calci acum:

Vezi, sunt viorele cu suav profum!

Ține minte, dragă! În lume, ori unde,

Ca și floarea rară meritul s'ascunde.

De vrei să-l aibi, trebuie să cam ostenești
Și să știi să-l cauți, ca să-l nemerești.
Altfel totdeauna proasta nerozie,
Va eși 'nainte-ți cu cochetărie."

XVIII.

B R A G Ă

Braga dulce auzise
Faima, ce să răspândise,
Că vinul de Drăgășani,
Chiar de nu e de mulți ani,
Capătă dulceață mare
Preumblându-se pe Mare.
„Să călătoresc și eu !“
Zise ea în gândul său.
Apoi intră 'ncetișor
C'un Bulgar într'un vapor
Și ajunge 'n Țarigrad,
Pusă'n donița de brad.
Dar cu ce s'a folosit
Braga ce-a călătorit ?
C'o acrime și mai rea,
In cât nu se putea bea !
Câți nerozi prin țări străine
Merg să caute lumine
Și se 'ntorc, ca vai de ei,
Mai proști și mai nătărăi !

XIX.

SĂRĂCIA, FERICIREA ȘI MUNCA

Intr'o colibioară, cu stof coperită,
 Viețuia odată niște bieți lemnari.
 Mulțamiți în pace de a lor ursită,
 Ei n'aveau, nici gusturi, nici dorințe mari.
 Izolați cu totul de lumea cea mare,
 Muncind împreună, pâinea își scoteau;
 Nu doriau în viață altă desfătare
 De cât amicia, în care trăiau.

Intr'o zi, de-odată, neagra Sărăcie,
 Brasde de durere pe frunte purtând,
 Vine fără veste, rânjind ca stafie
 Și în hohot mare lumea blestemând.
 Atunci Fericirea din colibă sboară,
 Dar de-odată iese Munca 'n calea sa
 Și-o întreabă: „Unde alergi, sorioară?
 De ce-i speriată fețișoara ta?”

— Cată să las, dragă, astă locuință!
 Veni Sărăcia și de ea fug eu,
 Căci mă'nfiorează trista ei ființă.
 Când o văz în sdrențe parcă-mi vine rău.

— Vin'cu mine, soro! Munca atunci zice.
 Brațul meu cel tare sper că va goni
 Astă ticăloasă iasmă rea de-aceia
 Și lemnarii noștri se vor ferici“.
 Munca în colibă intră și îndată
 Sărăcia fuge, dinții clănțanind,

Iară fericirea, binecuvântată,
Iși ia iarăși locul, veselă domnind.

XX

PUPĂZA ȘI CIOCÂRLANUL

Păsărima alese
Domnitor pe un păun,
Care-avea virtuți alese
Și caracter foarte bun.

Națiunea păsărească
Mulțămia lui Dumnezeu,
Că sub aripa domnească
A găsit norocul său.

Asuprire, nedreptate,
Loc în țară nu-și aflau,
Iară sfânta libertate
Toți în pace o gustau.

Dar virtuțile frumoase,
Ce păunul profesa,
Pupezele-ambicioase
Nu puteau a rumea.

„Ascultați-mă pe mine!
Zice pupăza cu moț.
Nouă nu ne merge bine
Sub domnia ăstui hoț.

De domn n'avem trebuință.
Aideți să-l gonim de-aci,
Căci netrebnică-i ființă
Nu-i făcută a domni !

El nici creastă pe cap n'are,
Ca să fie domnitor.
Apoi coada lui cea mare
Ne împedică în sbor.

Apoi cu egalitate
El nu știe-a ne trata.
Pupezele democate
N'au loc la favoarea sa.

Clonțul nostru lui nu-i place, —
Corbii chiar sunt mai iubiți.
Nici cuibare a ne face
Nu suntem îngăduiți.

— Ce atâta gură mare ?
Ii răspunde-un ciocârlan.
Numai cuiburi și cuibare
O să cear' al tău organ ?

Dac'a ta democrație
Stă'n cuibar și în favori,
Du-te, fă-ți-l în pustie,
Iar nu'n crângul cel cu flori !

Nu ne prea miroasă bine
Predicile de cuiabar,
Oratori ca de-al de tine,
Zbiară, crede, în zadar.

Păunașul să trăiască!
Păsărima Domn îl vrea!
Pupezele s'amuțească,
Sau pe goană le-om lua!"

Câte capete stricate
În mocirle pescuind,
Cu cuvinte mari și late
A 'ndrepta lumea se prind!

Câte pupeze infecte
Scuipă'n regi și'n domnitori,
Făcând planuri și proiecte,
Ca s'ajungă dictatori!

XXI.

GÂNSACUL ȘI MAIMUȚA

O maimuță mică, se afla odată
Coborâtă 'n curte, de-al său lanț legată.
Pasărilor curții împrejurul său
În intimitate se 'nvârteau mereu.
Un gânsac găsește sub un pom o nucă
Și la ea aleargă, ca să i-o aducă.

„Iată, zice, dragă, lucru prea ciudat,
Ce curcanul spune că-i bun de mâncat.
Cercai în tot chipul, dar nu fui în stare,
Ca să bag pe gușă núcă-așa de mare“.

Agera maimuță iute o apucă,
Cu o pietricică sparge mica nucă
Și mâncând-o zice: „Vezi, dragă gânsace!
Află de la mine, treaba cum se face.
Dacă vrei să capeți lucrul ce visezi,
Trebui ceva trudă să'ntrebuințezi“.

XXII

CUCUVEAUA

Prin găuri de ruină, o biată cucuvea,
De-apururea retrasă, trăia ca vai de ea,
Iar celelalte păsări o criticau mereu
Pentru misantropia și egoismul său.
„Oh, ce păcat pe mine! ea zise într'o zi.
Trăesc tot singurică... Și foarte ași dori
Să știu și eu cuvântul, de ce nu mă iubesc
Pe mine alte păsări, ci tot mă părăsesc?“
O pitulice, care s'afla în crângușor,
S'apropie de dânsa și-i zice 'n cetișor:
„Cuvântul, pentru care tot singură trăești,
E că și tu în lume pe nimeni nu iubești“.

XXIII

AVARUL IN IAD

La a iadului intrare
Este-o gărlă foarte mare,
Ce se chiamă Acheron.
Muritorii cu păcate,
Vrând dincolo a străbate,
Trec cu barca lui Charon.
Charon este un luntraș
Prea bun, însă prea posnaș,
Căci ia de la toți un ban,
Pentru barba lui Satan.
Un avar cu mare nume,
După ce-a lăsat în lume
Lăzi cu galbeni mii de mii
Și nespuse avuții,
Intr'o zi la Iad sosise,
Căci la Raiu nu îl primise.
Dar ca să nu dea un ban,
Taxa pusă de Satan,
El s'aruncă 'n not și trece,
De și apa era rece.
Însă 'ndată ce-a trecut,
Dracii negri l-au văzut.
Pun pe dânsul mâna 'ndată
Și-l târăsc la judecată,
Căci delict așa cumplit
Nu s'a mai fost pomenit.

Satan strigă să s'adune
Și 'n Divan să se 'mpreune
Dracii cei mai cornorați
Și în legi mai învățați.
Crima fu curând probată,
Nefiind nici contestată.
Atunci făr'a 'ntârzia,
Incep toți a opina,
Cu ce chip să-l pedepsească,
Ca mai tare să-l muncească.
Nimeni însă nu găsia,
Nimenea nu nimeria
Casma cea mai nimerită
După fapta săvârșită.
Dar Satan, mai înțelept,
Zice: „Eu găsesc cu drept
Pe-acest om să-l dăm afară,
Să se ducă 'n lume iară,
Ca să vază ne'ncetat,
El, ce-atât a adunat,
Cum acei ce-l moștenesc
Banii lui îi risipesc!“
„Urra!“ dracii toți strigară,
Și pe-avar îl dau afară.

XXIV

PIETRARUL

Ciocănind la pietre, un pietrar striga:
„Doamne! Oare unde e dreptatea ta?”

Până când viață tot în sărăcie,
Când atâția alții sunt în avuție?
De ce cu ciocanul să bat ne'ncetat,
In loc a mă face domn sau împărat?"

Plin de strălucire, ca o stea frumoasă
Cu căutătura dulce, generoasă,
Intr'o zi un înger lui s'a arătat:
„Iată, zice, astăzi tu ești împărat!"

In palat de aur el atunci se vede.
Lumea 'nghenunchiază, când pe tronul-i șede.
Imnuri și parade i se fac mereu.
Bietul pietrar crede, că e semizeu.
Toate se închină la a lui voință.
Toate se arată dup' a lui dorință.
Imprejuru-i este lumea cea mai mare,
Care tămâiază a sa înălțare.
Intr'o zi frumoasă, noul împărat
Voi să mai iasă din al său palat.
In trăsură, trasă de opt armăsari,
Ocolit de oaste și de oameni mari,
Pentru prima oară el arată 'n lume
Marea sa mărire și măritu-i nume.
Cine nu aleargă a i se 'nchina?
Cine n'are gură spre a-l lăuda?
Numai mândrul soare de el frică n'are,—
Numai el îi face supărare mare.
Ale sale raze îl stropesc cu foc

Și 'mpăratul n'are liniște de loc.
 El atuncea strigă: „Nu se poate oare,
 Doamne prea înalte, ca să mă faci soare?”

Îngerul iar vine, mândru, strălucit,
 Zicându-i: „Ești soare, precum ai pofțit!”

Atunci împăratul, plin de fericire,
 Intră'n globu-i de-aur și de strălucire.
 El trimete 'n lume razele-i de foc,
 Făr' să părăsească strălucitu-i loc.
 Nu trecu mult însă și văzu, că vine
 Un nor în spre dânsul, fără de rușine.
 Mânios el strigă a se 'nlătura,
 Însă norul cată trebușoara sa.
 Supărat iar zice: „Ce folos, că-s soare?
 Ce folos mărirea asta lucitoare,
 Dac' un nor e 'n stare a mă umili?
 Atunci mult mai bine este nor a fi!”
 Îngerul iar vine către el și-i zice:
 „Fii și nor acuma, numai fii fericit!”
 Norul ia 'n putere boltele cerești.
 Ordinele sale par dumnezești.
 Fulgere de spaimă el în aer face;
 Pe pământ le-aruncă, după cum îi place.
 Furiile sale sunt fără de fund.
 Stele, lună, soare, de el se ascund.
 Ape mari, din râuri, lacuri, oceane,
 Soarbe cu-ale sale nări aeriene,

Apoi iar le-aruncă pe pământ, urlând,
Sate și orașe adesea 'necând.

Norul cel putinte, într'o zi cu soare,
Vede într'o luncă, stând drept în picioare,
O înaltă stâncă, care îl privea
Și-arătându-i fruntea îl disprețuia.
Mânios, atuncea, el trimete 'ndată
Ploaia cea mai tare și cea mai turbată
Să dărâme stânca, care cuteza
Cu nerușinare astfel a-l brava.
Ploaia bate stânca cu neîncetare,
Svârle peste dânsa, cu urgie mare,
Grindine cumplite, trăsnete de foc, —
Dar în deșert toate: stânca sta pe loc!

Ploaia se întoarce către nor și zice:
„In deșert ne batem capul noi aici!
Numai cu ciocanul poate cineva
Să sdrobească stânca, ce stă 'n fața ta.”
Atunci norul strigă cu amar cuvinte:
„Ce-mi e bun, o Doamne, că sunt nor putinte,
Dacă nu-s' în stare eu, ca să sdrobesc
Stâncele sumețe ce mă umilesc?
Fă-mă, te rog, Doamne, un pietrar îndată!”

Dumnezeu ascultă ruga-i înfocată
Și pietrarul nostru, — cu ciocanul său,
Sfărâmând la pietre, ciocănind mereu,

Văzând că vis este ori și ce mărire,—
Află iar în muncă a sa fericire.

XXV.

DOMNUL ȘI CERȘETORUL

Citit-am oare unde o mică istorie,
Ce-mi pare că e bine mai mulți oameni s'o știe.
Era la noi odată un Domn prea curios,
Capricios, escentric, tiran și generos.
El într'o zi se scoală din patul său și zice :
„Am poftă să fac astăzi un muritor ferice !“

Incalecă și pleacă pe strade galopând,
În dreapta și în stânga privirea înturnând.
Aci zicea să facă săracilor o masă ;
Aci să pună focul la un bordeiu sau casă ;
Aci să tragă 'n țeapă pe vre un măcelar ;
Aci pe la biserici să-i fac' un sărindar.
Dar iată că zărește, culcat lâng'un părete,
Un om ce'n loc de haine avea un țol pe spete,
Un om ce încă june părea a cerșitor.
Drept dânsul se oprește ciudatul domnitor
Și, aruncând o pungă, cu aur plină, zice :
„Să știi c'am voit astăzi, ca să te fac ferice!“
Lingușitorii curții atunci au buciumat,
Căci mare este Domnul, sublim și îndurat.
Iar omul, ce primise al Domnului dar mare,

Fiind un mizerabil, căzut în desfrânare,
Se bagă 'ndată 'n cârcime, se pune pe beții
Și în curând chiar punga o pierde 'n veselii.
Apoi, ca un nemernic, luând iar țolu 'n spete,
Se culcă 'ntins la soare, sub vechiul său perete.

Nu trecu mult și Domnul, pe acolo trecând,
Il vede, îl cunoaște și stă drept el zicând :
„Cu punga ce ți-am dat-o, ți-am zis să fii ferice .
Ce cauți dar acuma cerșetorind aice ?
Răspunde drept și iute, sau pe cărbuni te pun !
– Măria ta, mă iartă ! Am dat-o pe vin bun.
– Soldați ! Luați-l iute și-l puneți în frigare,
Să 'nvețe să respecte a noastră milă mare!“
Atunci se 'naintează, spre domn, un înțelept
Și-i zice cu blândețe : „Măria ta, fii drept !
Un păcătos ca dânsul, căzut în desfrânare,
Altfel nu putea face cu-a voastră milă mare.
El fericirea află în degradarea sa.
Un vițios tot vițiori în viață-i va căta.
Talentul și virtutea s'ar cuveni să fie
Imbărbătate, Doamne, sub buna-vă Domnie.“

TABLA de MATERIE

Amorul și rațiunea	56	Maimuțoiul și vulpoiul	122
Amorul înghimpat	65	Medicina și sănătatea	81
Avarul	64	Melcul și vulturul	63
Avarul în iad	137	Mărul crețesc	94
Braga	131	Moartea și amorul	12
Broscoiul și boul	104	Morunul	10
Bufoanel	23	Muma și copilul	12
Butoiul gol	22	Nevăstuica	8
Călătorul și bătrânul	31	Novacul și piticul	9
Calul și locomotiva	122	Oaia și pițigoii	3
Cănele ajuns ministru	88	Oile măcieșul	3
Canarul și pisica	72	Osia neunsă	5
Cearța dulăilor	113	Papagalul și curcaenl	10
Cerșetoarea, muma și fiica	45	Pe jos și pe sus	1
Cerșetorul înavuțit	66	Pestele de aur	5
Cioroiul și vulpoiul	115	Pedagogul și școlarul	13
Cimitirul	39	Petrarul	10
Cocoșul și sobolul	76	Pitulicea și curcanul	10
Cocoșul și rubinul	100	Plăcintarul	VI
Cocheta și bujorul	89	<i>Prefață</i>	
Copilul și paratonerul	30	Curicele și poetului	13
Copilul și lumânarea	103	Pupăza și ciocârlanul	1
Copilul găsit	58	Rățoiul și baboiul	1
Cucul și pitulicea	14	Rândunica și păstorul	1
Cucuveaua	136	Rândunica și lăstunii	
Doi urși și o vulpe	70	Roza	
Doi sticleți	49	Sărăcia, fericirea și munca	1
Domnul și țara	119	Școlarul și fluturele	
Domnul și cerșetorul	142	Șcroafa și leoaica	
Dopul de plută	126	Șopârla și broasca țestoasă	1
Două broaște	106	Șoarecele în bibliotecă	1
Două albine	37	Șoarecele și broasca țe- toasă	
Două bătrâne	63	Șoricelul și pisica	
Elefantul și bulina	66	Șearpele și ciocârlia	
Episcopul și morala sa	35	Șearpele și ariciul	
Fiul de rege și privileghe- toarea	28	Smeul și fluturele	
Filomela și coțofana	61	Ștejarul și spicele	
Fluturile și varza	98	Ștejarul și trestia	
Fluturile și fiul său	101	Ștruțul și vulturul	
Gânsacul și maimuța	135	Ștruțul	
Grădinarul și copila	29	Tăranul și barza	
Greerele și furnica	116	Tânțarul și taurul	
Greeruşul	120	Trepte de scară	
Iepurele retras	97	Turturica și gaița	
Inocența și căința	25	Una sută una	
Junele și timpul	68	Ursita și copila	
Leul și iepurele	93	Veverița și coțofana	
Lupul, măgarul și vulpoiul	51	Veverițoiul și amicii	
Libertatea și rațiunea	24	Viorelele și bujorul	
Lilieacul, vulturul și leul	80	Vulpea și dihorul	
Lupoaica și puii săi	78	Vulpea și pisica	

Fără
Hobeliu
Că

BIBLIOTECA pentru TOTI

VOLUME NOI DESTINATE

Tineretul școlar

Mitru <i>Cantemir</i> . Descrierea Moldovei.	0.30
rața <i>Th</i> . Scriitorii Vechi Români cu portrete și bio- afii.	0.30
<i>Odobescu</i> . Câteva ore la Snagov.	0.30
" <i>Moșii și Curcanii</i>	0.30
" <i>Pseudochinegeticos</i> (falșul tratat de vânătoare).	0.30
" <i>Basme Jupân Rănică Vulpoiú, Tigrul păcălit etc.</i>	0.30
" <i>Mihnea Vodă cel rău și Doamna Chiajna</i>	0.30
adatu <i>Alex</i> . Din zilele de Cădere ale lui <i>Mihai Vodă</i> teazul 16 narațiuni istorice.	0.60
andru <i>cel Mare Macedon</i> (Alexandria).	0.60
<i>Viața și pildele lui</i>	0.30
<i>Tea și Densușianu</i> . Povești adunate din diferite regiun uite de Români.	0.30
<i>Densușianu Ovid</i> . Din <i>Cronicari</i> . Cum și ce povestește <i>Cro-</i> rii despre vremile și Domniile din trecut.	0.60
<i>asdeu D. P. Răzvan și Vidra</i>	0.60
<i>Basile Alexandri</i> <i>Poesii populare</i>	0.90
" <i>Doine, Lăcrămioare, Suvenire, Mărgăritarele</i> <i>Casteluri, Varia, altele</i> . fiecare număr	0.30
" <i>so Alex</i> . <i>Cântarea României</i>	0.30
<i>Miniceanu Mihail</i> . Cuvânt introductiv la <i>Cursul de is-</i> <i>Națională</i>	0.30
" <i>Imbunătățirea soartei țăranilor</i>	0.60
" <i>Acte, Scrieri din Tinereță</i>	0.30
" <i>Desrobirea țăganilor, ștergerea privilegiilor</i>	0.30
" <i>este Kremnitz</i> <i>Regele Carol al României</i>	0.60

CĂRȚI POPORANE

publicate în Biblioteca pentru Toți

- Alexandria** sau Istoria lui Alexandru cel mare Macedon
No. 467—468 0
- Genoveva de Brabant.**—O scriere din cele mai mișcătoare
și cu prea frumoase tendinți morale. No. 520 0
- Esop.**—Viața și pildele lui. Cartea de predilecție a poporului.
No. 466 0
- Istoria prea frumosului Arghir și a prea frumoasei
Elena cea măeastră și cu părul de aur** No. 696 0
- Anton Pann.**—Povestea Vorbii sau culegere de proverbe
de prin lume adunate și iarăși la lume date.
- Volumul I No. 16 0
 - Volumul II No. 25 0
 - Volumul III No. 39 0
 - O șezătoare la țară sau povestea lui moș Albu
Volumul I No. 93 0
 - Volumul II No. 94 0
 - Nastratin Hogeș. Înțelpetul Arghir și nepotul său
Anadâm No. 79 3
- Candrea și Densușianu.**—Din Popor. Cum grăește și
simte țărânul român. O culegere de texte din diferite
localități, în ortografia și modul de exprimare al popo-
rului, foarte interesantă p. cunoașterea sufletului țără-
nului. No. 351—352 0

POEZII POPULARE

- Alexandri V.**—Poezii populare ale românilor. Cânteece
bătrânești, legende, balade, doine, hore, cânteece din
Basarabia. No. 443—445
- Candrea și Densușianu.**—Poezii populare, culese din
diferite regiuni locuite de români. No. 522
- G. Madan.**—Suspine, culegere de poezii populare din Basa-
rabia No. 138 0